

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กองบรรณาธิการฟ้าเดียวกัน. สถานการณ์ขบวนการภาคประชาชนในระบบอบตักซิณ.

ฟ้าเดียวกัน 2 (มกราคม- มีนาคม 2547): 156-165.

กองบรรณาธิการมติชน. ทักษิณ อัศวินผู้ฆ่าตัวเอง. กรุงเทพฯ: มติชน, 2549.

กาญจณีกิตติ์ พัฒนสุทธิกุล. นโยบายเอื้ออาทร. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

กิตติศักดิ์ ปรกิติ. 7 ปมปริศนาในยุคทักษิณานุวัตร. ใน เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (บรรณาธิการ),

รู้ทันทักษิณ, หน้า 135-150. กรุงเทพฯ: ขอคิดด้วยคน, 2547.

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. การเมืองการปกครองรัสเซีย. กรุงเทพฯ: วาสนา, 2550.

เกษียร เตชะพีระ. ทางแพร่งและพงหนาม: ทางผ่านสู่ประชาธิปไตยไทย. กรุงเทพฯ: มติชน, 2551.

เกษียร เตชะพีระ. บุขกับทักษิณ : ระบอบอำนาจนิยมขวาใหม่ไทย-อเมริกัน. กรุงเทพฯ: คบไฟ, 2547.

เก่งกิจ กิติเรียงลาภ. เศรษฐกิจการเมืองว่าด้วยการต่อสู้ทางชนชั้นในประเทศไทยจาก พ.ศ.2535 ถึง พ.ศ.2549: ศึกษาการขึ้นสู่อำนาจทางการเมืองและการเสื่อมอำนาจของรัฐบาลพรรคไทยรักไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ผลกระทบของระบบการเลือกตั้งแบบใหม่ตามรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 ที่มีต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทย. นนทบุรี: วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า, 2541.

แก้วคำ ไกรสรพงษ์. หลักนโยบายสาธารณะยุคใหม่. กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

ขจัดภัย บุรุษพัฒน์. ดับไฟใต้. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา, 2548.

คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนของวุฒิสภา. สงครามยาเสพติด ไทยฆ่าไทย. ใน เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (บรรณาธิการ), รู้ทันทักษิณ 3, หน้า 153-177. กรุงเทพฯ: ขอคิดด้วยคน, 2547.

คณะกรรมการกฤษฎีกา, สำนักงาน. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2550.

คณะกรรมการการวิสามัญศึกษาปัญหาความมั่นคงในจังหวัดภาคใต้ วุฒิสภา. กรณีความรุนแรงที่ตากใบกับปัญหาความมั่นคงของมนุษย์ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ใน ภิญญา

ไตรศรัยธรรมมา (บรรณาธิการ), พระราชอำนาจ ประเทศไทย และไฟใต้, หน้า 181-221.

กรุงเทพฯ: Openbooks, 2548.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. รายงานประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนปี 2547-2550

ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2552.

คณิน บุญสุวรรณ. รัฐธรรมนูญตายแล้ว. กรุงเทพฯ: ขอดคิดด้วยคน, 2548.

คำรณ อินธนูไชย. รัสเซียใหม่ที่กำลังล้มล้างความรวย "น้ำมันและก๊าซ" ต่อไปอย่าเรียกข้าว่าสหยา.

กรุงเทพธุรกิจ (21 พฤษภาคม 2550): 33.

เครื่องเคียง. แฉบัญชีดำผู้มีอิทธิพลทั่วประเทศ รัฐเปิดเกมรุกปราบหนักปรับเลือกตั้ง. มติชน

(19 พฤศจิกายน 2547): 13.

ผายนีย์ ช. บุญพันธ์. การบริหารแบบบูรณาการ: กรณีศึกษาเอกอัครราชทูตซีไอโอ. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2547.

จรรยา เจริญอภิวัฒน์, จิรนนท์ หาญธำรงวิทย์, ธิติพร ดนตรีพงษ์, และรุจน์ โกมลบุตร. การกำหนด

วาระชาวดารของรัฐบาล: ไม่สร้างข่าวก็แทรกแซงข่าว. ใน ปิดหู ปิดตา ปิดปาก: สิทธิ

เสรีภาพในมือธุรกิจการเมืองสื่อ, หน้า 159-183. กรุงเทพฯ: คบไฟ, 2548.

จิรวัดณ์ รัตนาวรรณ. ปฏิรูปการเมืองและระบบราชการ. กรุงเทพฯ: ฟิงตัน, 2546.

จุไรรัตน์ แสนใจรักษ์. อาจารย์นิติศาสตร์ 11 สถาบันยกหลักนิติธรรมด้าน พ.ร.ก. ชุกเฉิน. ใน

จุไรรัตน์ แสนใจรักษ์ (บรรณาธิการ), โอ.ซี.ยู. ทักษิณมิกส์, หน้า 51-56. กรุงเทพฯ:

สถาบันนิติธรรม, 2549.

ฉันทนา บรรพศิริโชติ หวันแก้ว และคณะ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2547.

แฉปมโรมันหย่าเมีย หลังคำขอผู้นำหมิ่นขาว-หวั่นภาพฉาว. สยามรัฐ (16 มีนาคม 2550): 20.

ชำนาญ รอดเหตุภัย และคณะ. อิทธิพลของกลุ่มธุรกิจกับพรรคการเมือง ศึกษาเฉพาะพรรค

ประชาธิปัตย์และพรรคไทยรักไทย. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า, 2546.

ต้นทูนสงครามเซชนีย์ มอสโกไม่ถึงกับสะเทือน. ไทยโพสต์ (14 มกราคม 2543): 6.

ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และความคิดเห็นต่อ

การทำงานของรัฐบาลและองค์กรอิสระ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย,

2546.

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, กระทรวง. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจความคิดเห็น

ของประชาชนเกี่ยวกับการปราบปรามผู้มีอิทธิพล พ.ศ. 2548. กรุงเทพฯ: สำนัก

สถิติพยากรณ์, 2548.

นวนนิตี เศรษฐบุตร. การเมืองและการปกครองของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: แพรววิทยา, 2514.

นวนนิตี เศรษฐบุตร. รัฐธรรมนูญกับการเมืองไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

นวนน้อย ตริรัตน์ และคณะ. การตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

นวนน้อย ตริรัตน์ และธานี ชัยวัฒน์. หนังสือพิมพ์กับการสะท้อนความจริงในสังคมไทย. ใน นวนน้อย ตริรัตน์ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ (บรรณาธิการ), เสรีภาพสื่อในยุคเศรษฐกิจผูกขาด, หน้า 48-79. กรุงเทพฯ: ศูนย์เศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2545.

นิพนธ์ พัวพงศกร. การผูกขาดกับระบบทุนนิยมไทย. ใน เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (บรรณาธิการ), รู้ทันทักษิณ, หน้า 89-131. กรุงเทพฯ: ขอคิดด้วยคน, 2547.

นิยม รัฐอมฤต. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. ใน นวนนิตี เศรษฐบุตร (บรรณาธิการ), การเมืองการปกครองไทยในรอบ 60 ปี แห่งการครองสิริราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, หน้า 69-96. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า, 2549.

นิติทาส. สงครามปราบปรามผู้มีอิทธิพล ตอนปราบเจ้าพ่ออย่างไรไม่ให้ถูกครหาว่ากลั่นแกล้งกันทางการเมือง. สยามรัฐ (25 กรกฎาคม 2546): 6.

บรรเจิด สิงคนenti. การแทรกแซงองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเครื่องชี้วัดความล้มเหลวของการปฏิรูปการเมือง. ใน เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (บรรณาธิการ), รู้ทันทักษิณ 2, หน้า 261-282. กรุงเทพฯ: ขอคิดด้วยคน, 2547.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. ภาพรวมของรัฐธรรมนูญ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า, 2546.

บุญเลิศ ช่างใหญ่. การเมืองเรื่องผู้มีอิทธิพล. มติชน (11 กรกฎาคม 2546): 6.

ปทุมพร วัชรเสถียร. กลาสนอสท์-เปเรสตรอยกา กอริบาชอฟปฏิรูป. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ประภาส ปิ่นตบแต่ง. ประชาธิปไตยทางตรง (Direct Democracy) ในบริบทปัญหาประชาธิปไตยแบบตัวแทน. ใน ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (บรรณาธิการ), ก้าว (ไม่) พันประชาชนนิยมแสวงหาประชาธิปไตย, หน้า 9-63. กรุงเทพฯ: เอดิชั่นเพรส, 2551.

ปราณ พิสิฐเศรษฐการ. ทักษิณกับนโยบายสังคม. กรุงเทพฯ: มติชน, 2547.

- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. รัสเซียยุคเเลดตีซึน บนเส้นทางประชาธิปไตยหรืออำนาจนิยม. กรุงเทพฯ: สยามพันธ์, 2536.
- เปิดชมข่ายธุรกิจ "วงศ์สวัสดิ์". กรุงเทพธุรกิจ (18 กันยายน 2551):4.
- เปิดผลสำรวจทัศนคติคน 3 จว.ใต้ ทหาร-สื่อ นำโด่งชาวบ้านไม่ไว้ใจ" กรุงเทพธุรกิจ (3 กรกฎาคม 2550): 15.
- เปรียญเถื่อน. วิธีปราบผู้มีอิทธิพล. แนวหน้า (18 กรกฎาคม 2546): 5.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร. การทับซ้อนของผลประโยชน์กับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ. ใน จุไรรัตน์ แสนใจรักษ์ (บรรณาธิการ), ไอ.ซี.ยู. ทักษิณมิกส์, หน้า 67-72. กรุงเทพฯ: สถาบัน วิถีทรรศน์, 2549.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร. ทักษิณมิกส์. ใน จุไรรัตน์ แสนใจรักษ์ (บรรณาธิการ), ข้าแหละทักษิณมิกส์, หน้า 109-130. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2547.
- ฝ่ายข่าวการเมือง. บัญชีผู้มีอิทธิพล. มติชน (17 กรกฎาคม 2546): 2.
- พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์. ทักษิณนิยม...(อีกที). ใน ภิญญ ไตรสุริยะธรรมมา (บรรณาธิการ), พิษทักษิณ, หน้า 176-202. กรุงเทพฯ: open books, 2547.
- ไพโรจน์ อยู่มณฑิเยร และ รุจน์ มั่นติธา. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี คนที่ 23. กรุงเทพฯ: น้ำฝน, 2544.
- ภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์. ปูตินผู้มีอำนาจนอกรัฐธรรมนูญ. โพสต์ทูเดย์ (9 มีนาคม 2551): A2.
- ภูมิอินทร์ สิงห์ขวาลา. โครงการฆ่าเพื่อชาติ: ยาเสพติดกับแนวคิดทรัพยากรมนุษย์ในยุค เสรีนิยมใหม่" ใน ทิวากร แก้วมณี และคณะ (บรรณาธิการ), รวมบทความวิชาการฉบับ พิเศษ: 5 ปี รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, หน้า 193-234. พิษณุโลก: ดาวเงินการพิมพ์, 2552.
- ภูริวรรค์ ใจสำราญ. การรวมพรรคการเมือง: ศึกษากรณีการรวมพรรคไทยรักไทยกับ พรรคความหวังใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง คณะ รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- มนตรี รูปสุวรรณ และคณะ. เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ: รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2542.
- มานะ ผุยเจริญ. รัสเซียยุคปูติน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาการระหว่างประเทศมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, 2544.
- ยุพา วงศ์ไชย. นโยบายสวัสดิการสังคม. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภการพิมพ์, 2545.
- โยชิฟุมิ ทามาตะ. ประชาธิปไตย การทำให้เป็นประชาธิปไตย และการออกจากประชาธิปไตยของ ประเทศ. ฟ้าเดียวกัน 6, 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551): 99-136.

รมย์ ภิรมนตรี, นฤมิตร สอดสุข และคณะ. รัสเซียใหม่และสู่ทางความสัมพันธ์กับไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2551.

รมย์ ภิรมนตรี, ผู้อำนวยการศูนย์รัสเซียศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 26 พฤษภาคม 2553.

รังสรรค์ ณะพรพันธุ์. เศรษฐกิจศาสตร์รัฐธรรมนูญ: บทวิเคราะห์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เล่ม 1. กรุงเทพฯ: มติชน, 2546.

รังสรรค์ ณะพรพันธุ์. เศรษฐกิจศาสตร์รัฐธรรมนูญ: บทวิเคราะห์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เล่ม 2. กรุงเทพฯ: มติชน, 2546.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.

รัตพงษ์ สอนสุภาพ และประจักษ์ น้าประสานไทย. Thaksino's Model ปฏิรูปความมั่งคั่งสู่ฐานอำนาจใหม่. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เพรส, 2546.

รัสเซียตั้งเงื่อนไขเจรจาวิกฤตเชเชน. รัฐจักร (11 มกราคม 2543): 4.

รัสเซียนำผู้ร้ายออกทีวีโชว์ สังปิดทุก ร.ร.เมืองเบสลัน. มติชน (7 กันยายน 2547): 1.

รัสเซียบุกผลิตซีพห้วนากบฏเชเชน. มติชน (10 มีนาคม 2548): 28.

รัสเซียยิงเรียบ กวาดล้างเชเชน กบฏตายหมู่ 61 ศพ จบวิกฤตถล่มเมือง. แนวหน้า (15 ตุลาคม 2548): 15.

เลขาธิการนายกรัฐมนตรี, สำนักงาน. มติคณะรัฐมนตรีเรื่อง ผลการดำเนินการตามนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล [ออนไลน์]. 2546. แหล่งที่มา: www.cabinet.thaigov.go.th. [27 ตุลาคม 2552]

ลำดับการจับตัวประกันครั้งใหญ่ในรัสเซีย. มติชน (6 กันยายน 2547): 28.

วคินี คันฉ่อง. นโยบายที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย: ศึกษาเปรียบเทียบกรณีโครงการบ้านเอื้ออาทร กับโครงการบ้านมั่นคง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา เศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

วัลยา. ทักษิณ ชินวัตร ตาตุตาเข้าติดดิน. กรุงเทพฯ: มติชน, 2544.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. ผู้บริหารสูงสุดระดับจังหวัด: ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดซีอีโอ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด. กรุงเทพฯ: Forepace Publishing House, 2546.

วีรพล จ้อยทองมูล, นิคม ชาวเรือ และคณะ. ประวัติ/สุนทรพจน์ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีคนที่ 23. กรุงเทพฯ: ลุ่มเจ้าพระยา, 2544.

วุฒิชัยรัสเซียไหวดขยายเวลานั่ง ปธน. มติชน (23 ธันวาคม 2551): 32.

- เวียงรัฐ เนติโพธิ์. การกระจายอำนาจ. ใน เอก ตั่งทรัพย์วัฒนา (บรรณาธิการ), คำ และความคิด ในรัฐศาสตร์ร่วมสมัย เล่ม 1, หน้า 184-192. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2550.
- เวียงรัฐ เนติโพธิ์. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2552.
- ว่อนใบปิวปวนยะลา. สยามรัฐ (16 เมษายน 2548): 4.
- ศาลรัฐธรรมนูญ, สำนักงาน. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ศาลรัฐธรรมนูญ, 2549.
- สงครามเชชเนีย จบด้วยชัยชนะรัสเซีย. ไทยโพสต์ (28 ธันวาคม 2542): 6.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. รัฐบาลทักษิณกับการ (ไม่) ปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ. ใน เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (บรรณาธิการ), รัฐชนทักษิณ, หน้า 151-165. กรุงเทพฯ: ขอคิดด้วยคน, 2547.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. สังคมและวัฒนธรรมไทย: ลักษณะ การเปลี่ยนแปลง และวิทยาการวิจัย. ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. คอร์ปรัปชั่นนโยบายภายใต้รัฐบาลทักษิณ. ใน ปฏิญญา ไตรสุริยธรรมา (บรรณาธิการ), พิษทักษิณ, หน้า 82-100. กรุงเทพฯ: Openbooks, 2547.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. โครงสร้างตลาดสื่อวิทยุและโทรทัศน์. ใน นวนถ้อย ตีรรัตน์ และ กนกศักดิ์ แก้วเทพ (บรรณาธิการ), เสรีภาพสื่อในยุคเศรษฐกิจผูกขาด, หน้า 1-46. กรุงเทพฯ: ศูนย์เศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. สายสัมพันธ์ทางการเมืองกับผลตอบแทนในตลาดหุ้นไทย ใน เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (บรรณาธิการ), รัฐชนทักษิณ 2, หน้า 99-112. กรุงเทพฯ: ขอคิดด้วยคน, 2547.
- สรกุล อุดุลยานนท์. ทักษิณ ชินวัตร อัศวินคลื่นลูกที่สาม. กรุงเทพฯ: มติชน, 2546.
- สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์. คณะกรรมการสมานฉันท์ฯ เพื่อใคร (1). กรุงเทพธุรกิจ (21 กรกฎาคม 2552): 15.
- สิริพรรณ นกสวน. วิธีการศึกษาการเมืองเปรียบเทียบ. ใน ประมวลสาระชุดวิชา 83703 การเมือง เปรียบเทียบ หน่วยที่ 1-5, หน้า 111-163.นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2547.
- สุรัชย์ ชันอาสา. CEO กลยุทธ์การบริหารราชการจังหวัดภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ. กรุงเทพฯ: กอง วิชาการและแผนงาน กระทรวงมหาดไทย, 2546.

- สุรพล พงษ์ทัตศิริกุล. ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา. สัมภาษณ์, 29 พฤษภาคม 2552.
- สุวรรณ รจนาปกรณ์. คมความคิด ทักษิณ ชินวัตร เล่ม 3. กรุงเทพฯ: วรรณสาสน์, 2546.
- สุวินัย ภรณวลัย. แกะรอยทักษิณมิกส์. กรุงเทพฯ: openbooks, 2547.
- โสมนัส. วลาติเมียร์ ปูติน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพ, 2548.
- เสียมหินีคดีไม่พ้นเจอคู่ปรับโยนหมายศาลกลางร้านหมูเมืองผู้ดี. ผู้จัดการรายวัน (9 ตุลาคม 2550): 7.
- หมิดุเด็ดชีพหัวหน้ากบฏเซเชเนีย. โพสต์ทูเดย์ (11 กรกฎาคม 2549): A7.
- อธิวัฒน์ ทรัพย์ไพฑูรย์. เส้นทางชีวิต พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร. กรุงเทพฯ: เยียร์บุ๊ก, 2543.
- อนันต์ชัย เลหาพะพันธุ์ และสัจชัย สุวังบุตร. รัสเซียสมัยซาร์และสังคมนิยม. กรุงเทพฯ: ศักดิโสภา การพิมพ์, 2548.
- อนุชา เจริญโพธิ์. เหยื่อสงครามยาเสพติด. ใน อรุณี เอี่ยมศิริโชค (บรรณาธิการ), เจาะข่าวนโยบาย สาธารณะ, หน้า 275-304. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย, 2549.
- อนุสรณ์ ลิ้มมณี. การปฏิรูปการเมือง. ใน รายงานการสัมมนาทางวิชาการ: การปฏิรูปสังคม เศรษฐกิจไทยหลังวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540: ความก้าวหน้าและความล้มเหลว, หน้า 1-85. 14-15 มิถุนายน 2548 ณ หอประชุมศรีบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร, 2548.
- อมรา พงศาพิชญ์ และปรีชา คุวินทร์พันธ์ (บรรณาธิการ). ระบบอุปถัมภ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อัมมาร สยามวาลา และคณะ. การเมืองกับผลประโยชน์ทางธุรกิจภายใต้รัฐธรรมนูญ 2540. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- อัมภา ชัยนาม. การทูตยุคทักษิณ. ใน เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (บรรณาธิการ), รู้ทันทักษิณ 2, หน้า 207-257. กรุงเทพฯ: ขอคิดด้วยคน, 2547.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. อนาคตสื่อเสรีในระบบบทักษิณ ใน เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (บรรณาธิการ), รู้ทันทักษิณ, หน้า 167-183. กรุงเทพฯ: ขอคิดด้วยคน, 2547.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์ และสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. ทุนนิยมไทยบนแนวทางทักษิณมิกส์และผลต่อ นโยบายการพัฒนา. ไฟ่เดียวกัน 2 (มกราคม- มีนาคม 2547): 93-127.
- อานันท์ ปันยารชุน. หลักการสำคัญในร่างรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปการเมือง. วารสาร ธรรมศาสตร์ 23 (ม.ค.-เม.ย. 2540): 13-14.
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์. ทักษิณา- ประชานิยม. กรุงเทพฯ: มติชน, 2550.

เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา, อรอร ภูเจริญ และคณะ. องค์กรที่เป็นทางการ: กรณีผู้ว่าฯ CEO. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
 2 ปีประชานิยมคนไทยตายผ่อนส่ง," สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 49 (7-13 มีนาคม 2546): 10.

ภาษาอังกฤษ

- Bacon, E., and Wyman, M. Contemporary Russia. New York: Palgrave Macmillan. 2006.
- Barany, Z., and Moser, R. G. (eds). Russian Politics Challenges of Democratization. Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
- Benz, A.; and Papadopoulos, Y. Government and Democracy. New York: Routledge, 2006.
- Bhargava, V., and Bolongaita, E. Challenging Corruption in Asia: Case Studies and a Framework for Action. Washington D.C: World Bank, 2004.
- Breslauer, G. W. Regimes of Political Consolidation. In A. Pravda (ed), Leading Russia: Putin in Perspective, pp.37-58. Oxford: Oxford University Press, 2005.
- Brown, A. (ed). Contemporary Russian Politics. New York: Oxford University Press, 2001.
- Bryman, A. Social Research Methods. Oxford: Oxford University Press, 2004.
- Chaisty, P. Legislative Politics and Economic Power in Russia. New York: Palgrave Macmillan, 2006.
- Chaisty, P. Majority Control and Executive Dominance. In A. Pravda (ed), Leading Russia: Putin in Perspective, pp.119-138. Oxford: Oxford University Press, 2005.
- Chakraverti, S. Predatory State- The Black Hole of Social Science. Time of India (22 September 1999):1.
- Colton, T. J.; and Skach, C. The Russian Predicament. Journal of Democracy 16, 3 (July 2005): 113-125.
- Dalton, R. J.; Scarrow S. E.; and Cain, B. E. Advanced Democracies and The New Politics. Journal of Democracy 15, 1 (January 2004): 124-137.
- Danks, C. Russian Politics and Society: An Introduction. Essex: Pearson Education, 2001.
- Davidova N. and Manning N. Russia: State Socialism to Marketized Welfare. In P. Alcock (ed), International Social Policy: Welfare Regimes in the Developed World,

- pp.190-207. New York: Palgrave Macmillan, 2009.
- De Guzman, R. P., and Reforma, M. A. Decentralization towards Democratization and Development. Manila: Eastern Regional Organization for Public Administration, 1993.
- Diamond, L. The Spirit of Democracy. New York: Times Books, 2008.
- Diamond, L., Linz J. J., and Lipset, S. M. Democracy in Developing Countries: Asia, 3. Colorado: Lynne Rienner, 1989.
- Diamond, L., Linz J. J., and Lipset, S. M. Democracy in Developing Countries: Latin America, 4. Colorado: Lynne Rienner, 1989.
- Doorenspleet, R. Democratic Transitions. Colorado: Lynne Rienner, 2005
- Duverger, M. The Influence of the Electoral System on Political Life. International Social Science (Bulletin: Summer 1951), pp.314-352.
- Franzese, R. J. JR. Multicausality, Context- Conditionality, and Endogeneity. In G. Boix and S. C. Stokes (eds), The Oxford Handbook of Comparative Politics, pp.27-74. New York: Oxford University Press, 2007.
- Gilley, B. Is Democracy Possible. Journal of Democracy 20, 1 (January 2009): 113-125.
- Green, P. (ed). Democracy. New York: Humanity Book, 1999.
- Guriev, S. and Rachinsky, A. The Role of Oligarchs in Russian Capitalism. The Journal of Economic Perspectives 19,1 (Winter 2005): 131-150.
- Hahn, G. Reforming the Federation. In S. White; Z. Gitelman and R. Sakwa (eds), Developments in Russian Politics, pp.148-167. New York: Palgrave Macmillan, 2005.
- Hale, H. E. Why not Parties in Russia? : Democracy, Federalism, and The State. New York: Cambridge University Press, 2007.
- Hassner, P. Russia's Transition to Autocracy. Journal of Democracy 19,2 (April 2008): 5-15.
- Held, D. Models of Democracy. Cambridge: Polity Press, 2006.
- Hellman, J. S., Jones, G., and Kaufmann, D. Seize the State, Seize the Day: State Capture, Corruption and Influence in Transition. Policy Research Working Paper No. 2444 on ABCDE Conference, pp.2-36. Washington D.C.: The World Bank, 2000.

- Holmes, L. Russian Corruption and State Weakness in Comparative Post-Communist Perspective. In A. Pravda (ed), Leading Russia: Putin in Perspective, pp.75-102. Oxford: Oxford University Press, 2005.
- Huntington, S., P. The Third Wave: Democratization in the late Twentieth Century. Oklahoma: University of Oklahoma Press, 1978.
- Huskey, E. Overcoming the Yeltsin Legacy: Vladimir Putin and Russian Political Reform. In A. Brown (ed), Contemporary Russian Politics, pp.82-96. Oxford: Oxford University Press, 2001.
- Huskey, E. Putin as Patron: Cadres Policy in the Russian Transition. In A. Pravda (ed), Leading Russia: Putin in Perspective, pp.161-178. Oxford: Oxford University Press, 2005.
- Jack, A. Inside Putin's Russia. London: Granta Books, 2004.
- Kapstein, E. B., and Converse, N. Why Democracy Fail. Journal of Democracy 19,4 (October 2008): 57-67.
- Kotz, D. M., and Weir, F. Russia's Path from Gorbachev to Putin: The demise of the Soviet system and the new Russia. Oxon: Routledge, 2007.
- Krastev, I. Democracy's Doubles. Journal of Democracy 17,2 (April 2006): 52-62.
- Lawrence, N. W. Social Research Methods: Quantitative and Qualitative Approaches. Massachusetts: Pearson, 2006.
- Lawson, S. Conceptual Issues in the Comparative Study of Regime: Change and Democratization. Comparative Politics 25 (February 1993): 183-196.
- Linz, J. J., and Stephan, A. Toward Consolidated Democracy. Journal of Democracy 7,2 (April 1996): 14-31.
- Llosa, A. V. Comparing Populism of Russia and Latin America. Washington Post (18 April 2007): 20.
- Lynch, A. C. How Russia Is Not Ruled: Reflection on Russian Political Development. Cambridge: Cambridge University Press, 2005.
- Martinez, J., Timofeev, A., and Boex, J. Reforming Regional-Local Finance in Russia. Washington DC: The World Bank, 2006.
- Mccargo, D. Democracy under stress in Thanksin's Thailand. Journal of Democracy 13,4 (October 2002): 112-125.

- Mcfaul, M. Russia Under Putin: One Step Forward, Two Steps Back. Journal of Democracy 11, 3 (July 2000): 19-47.
- Mcfaul, M., and Petrv, N. What The Elections Tell Us. Journal of Democracy 15, 3 (July 2004): 20-30.
- Mcfaul, M., and Welss, K. S. (eds). After the Collapse of Communism: Comparative Lessons of Transition. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.
- Medushevsky, A. N. Russian Constitutionalism: Historical and Contemporary Development. Oxon: Routledge, 2006.
- Meyer, G. Formal Institution and Informal Politics in Central and Eastern Europe. Opladen: Barbara Budrich, 2008.
- Mickiewicz, E. Television, Power, and The Public in Russia. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.
- Mill ,J. S. The Student's handbook : Synoptical and Explanatory of Mr. J.S. Mill's System of Logic. A.H. Killick (ed). London: Longman, 1984.
- Moselle, B., and Polak, B. A Model of a Predatory State. Journal of Law Economic & Organization12 (April 2001): 1-30.
- Moses, J. C. Political Economic Elites and Russian Regional Election 1999-2000: Democratic Tendencies in Kaliningrad, Perm and Volgograd. Europe-Asia Studies 54,6 (September 2002): 905-931.
- Oates, S. Television, Democracy and Elections in Russia. New York: Routledge, 2006.
- Oates, S. Media and Political Communication. In S. White; Z. Gitelman and R. Sakwa (eds), Developments in Russian Politics, pp.114-128. New York: Palgrave Macmillan, 2005.
- O'Donnell, G. Delegative Democracy. Journal of Democracy 5, 1 (January 1994): 55-68.
- O'Donnell, G. Delegative Democracy? Proceeding of East-South Transformation conference 1993, pp. 1-15. Brazil: International Development Research Centre, 1993.
- O'Donnell, G. Horizontal Accountability in New Democracies. Journal of Democracy 9, 3 (July 1998): 112-124.
- Omelyanchuk, O. Explaining State Capture and State Capture Modes: The Cases of

- Russia and Ukraine. Budapest: Central European University Press, 2001.
- Phongpaichit, P. Thailand under Thaksin: Another Malaysia?. Working paper No.109 on Murdoch University, pp. 1-10. Perth: Asia Research Centre, 2004.
- Phongpaichit, P., and Baker, C. Thaksin: The Business of Politics in Thailand. Chiang Mai: Silkworm, 2004.
- Politkovskaya, A. A Small Corner of Hell Dispatches from Chechnya , Translated by A. Burry and T. Tulchinsky. London: University of Chicago Press, 2003.
- Politkovskaya, A. Putin's Russia: Life in a Failing Democracy. Translated by A. Tait. London: HarvillPress, 2004.
- Pravda, A. Introduction: Putin in Perspective in Leading Russia: Putin in Perspective. New York : Oxford University press, 2005.
- Pravda, A. Leading Russia: Putin in Perspective. New York: Oxford University Press, 2005.
- Przeworski, A. Is The Science of Comparative Politics Possible. In G. Boix and S. C. Stokes (eds), The Oxford Handbook of Comparative Politics, pp.147-169. New York: Oxford University Press, 2007.
- Remington, T. F. Politics in Russia. New York: Pearson Education, 2006.
- Richards, D. G. Transition and Reform in a Predatory State: The Case of Paraguay. Journal of Economic Policy Reform 11, 2 (June 2008): 101-113.
- Ross, C. Russian Politics under Putin. Manchester: Manchester University Press, 2004.
- Rose, R., and Munro, N. Election without Order Russia's challenge to Vladimir Putin. Cambridge: Cambridge University Press, 2002.
- Russian Federation. Constitution of the Russian Federation. Moscow: Russia's Information Agency- Novasti, 1994.
- Sakwa, R. Putin Russia's Choice. London: Routledge, 2004.
- Sakwa, R. Russian Politics and Society. Oxon: Routledge, 2008.
- Sakwa, R. The 2003-2004 Russian Elections and Prospects for Democracy. Europe-Asia Studies 57, 3 (May 2005): 369-394.
- Seely, R. Russo- Chechen Conflict, 1800-2000: A Deadly Embrace. London: Frank Cass, 2001.
- Shaban, R. Reducing Poverty through Growth and Social Policy Reform in Russia.

- Washington DC: The World Bank, 2006.
- Shevtsova, L. Putin's Russia. Washington, D.C.:Carnegie Endowment for International Peace, 2005.
- Shevtsova, L. Russia Hybrid Regime. Journal of Democracy 12,4 (October 2001): 65-78.
- Sokolova, M. Advocacy Democracy Models: Benefits and Limitations. Information Sciences 37, 2 (April 2006): 32-45.
- Sperling, V. Altered State: The Globalization of Accountability. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.
- Stoner-Weiss, K. Russia: Authoritarianism Without Authority. Journal of Democracy 17, 1 (January 2006): 104-117.
- Stuermer, M. Putin and the Rise of Russia. London: Weidenfeld &Nicolson, 2008.
- Truscott, P. Putin's Progress: A biography of Russia's enigmatic President, Vladimir Putin. London: Simon& Schuster, 2004.
- Tsyppkin, M. Russia's Failure. Journal of Democracy 17, 3 (July 2006): 72-85.
- Weber, M. From Max Weber: Essays in Sociology, Translated by H.H. Gerth and C. W. Mills. London: Routledge, 1991.
- Weber, M. Max Weber: The Theory of Social and Economic Organization, Translated by A. M. Henderson and T. Parsons. New York: Free Press, 1947.
- Weber, M. Max Weber Sociological Writings, Translated by W. Heydebrand. New York: Continuum, 1999.
- Wilde, A. W. Conversations among Gentlemen: Oligarchical Democracy in Colombia. In J. J. Linz.; and A. Stepan (eds),The Breakdown of Democratic Regimes: Latin America, pp.28-69. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1978.
- Willerton, J. P. Putin and the Hegemonic Presidency. In S. White; Z. Gitelman and R. Sakwa (eds),Developments in Russian Politics, pp.18-39. New York: Palgrave Macmillan, 2005.
- Wingfield, T. Democratization and economic crisis in Thailand: Political Business and the Changing Dynamic of the Thai State. In E. T. Gomez (ed), Political Business in East Asia, pp.250-300. London: Routledge, 2002.
- Yakovlev, E. and Zhuravskaya, E. State Capture: From Yeltsin to Putin. Moscow: Center for Economic and Financial Research, 2005.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ให้สัตยาบัน ณ วันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2536*

คำปรารภ

สหพันธรัฐรัสเซียประกอบด้วยประชาชนอันหลากหลายโดยมีชีวิตและชะตากรรมรวมกันบนแผ่นดินของเรา มีสิทธิและเสรีภาพ มีความสงบและสามัคคีของประชาชน ดำรงรักษาเอกภาพของรัฐตามที่มีมาในอดีต มีการปฏิบัติตามหลักสากลที่รับรองความเสมอภาคและเสรีภาพในการตัดสินใจของประชาชน เคารพต่อบรรพบุรุษในอดีตผู้นำพาให้เราเรารักในแผ่นดินเกิด เชื่อในความดีและความยุติธรรม

สร้างความเป็นรัฐที่มีอธิปไตยให้แก่ประเทศรัสเซีย และรักษาหลักการทางประชาธิปไตยอย่างมั่นคง รับรองความผาสุกและความรุ่งเรืองของรัสเซีย มีหลักปฏิบัติที่ต้องรับผิดชอบต่อแผ่นดินเกิดทั้งประชาชนที่มีช่วงชีวิตในปัจจุบันและอนาคต รับรู้ว่าตัวตนของเรามีฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในระดับโลก พร้อมทั้งปรับใช้รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

ส่วนที่หนึ่ง

หมวดที่ 1 หลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ

มาตรา 1

วรรค 1 สหพันธรัฐรัสเซีย หรือรัสเซียเป็นรัฐที่มีกฎหมายบังคับตามแนวทางประชาธิปไตยซึ่งมีรูปแบบการปกครองแบบสาธารณรัฐ

วรรค 2 ชื่อ "สหพันธรัฐรัสเซีย" หรือ "รัสเซีย" มีความหมายเดียวกัน

มาตรา 2

สิทธิและเสรีภาพของมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความสูงสุด การยอมรับ การปฏิบัติ การปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชนและพลเมือง ถือเป็นหน้าที่ของรัฐ

มาตรา 3

วรรค 1 ผู้ครองอำนาจอธิปไตยและเป็นแหล่งที่มาของอำนาจเพียงหนึ่งเดียวในสหพันธรัฐรัสเซียคือ

* แปลและเรียบเรียงเพิ่มเติมจาก Russian Federation, *Constitution of the Russian Federation* (Moscow: Russia's Information Agency- Novosti, 1994); รมย์ ภริมนตรี, เอกสารประกอบการสอนวิชาการเมืองการปกครองรัสเซีย (รช 222), โครงการรัสเซียศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, 2547.

ประชากรของประเทศที่แตกต่างกัน

วรรค 2 ประชาชนสามารถใช้อำนาจทางตรง หรือใช้ผ่านองค์กรอำนาจรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วรรค 3 อำนาจสูงสุดของประชาชนแสดงออกโดยตรงผ่านการลงประชามติและการเลือกตั้งที่เสรี

วรรค 4 ไม่มีผู้ใดสามารถแย้งชิงอำนาจในสหพันธรัฐรัสเซีย การยึดครองอำนาจหรือแย้งชิงอำนาจอันชอบธรรมของรัฐต้องถูกดำเนินการตามกฎหมายของสหพันธ์

มาตรา 4

วรรค 1 อำนาจอธิปไตยของสหพันธรัฐรัสเซีย ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ

วรรค 2 รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และกฎหมายสหพันธ์เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ

วรรค 3 สหพันธรัฐรัสเซียต้องรับรองและปกป้องบูรณภาพแห่งดินแดนไม่ให้ถูกทำลาย

มาตรา 5

วรรค 1 สหพันธรัฐรัสเซียประกอบด้วย สาธารณรัฐ แคว้น มณฑล เมืองสหพันธ์ แคว้นปกครองตนเอง มณฑลปกครองตนเอง เขตปกครองตนเอง เป็นหน่วยการปกครองที่มีความเท่าเทียมกันภายใต้สหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 2 สาธารณรัฐ (รัฐ) ควรมีรัฐธรรมนูญและฝ่ายนิติบัญญัติเป็นของตนเอง แคว้น มณฑล เมืองของสหพันธ์ แคว้นปกครองตนเอง มณฑลปกครองตนเอง มีบทบัญญัติทางกฎหมายและสถานิติบัญญัติเป็นของตนเอง

วรรค 3 โครงสร้างสหพันธ์ของสหพันธรัฐรัสเซียอยู่บนพื้นฐานของรัฐที่มีเอกภาพ มีระบบอำนาจรัฐที่เป็นหนึ่งเดียวกัน การแบ่งขอบเขตอำนาจหน้าที่และอำนาจระหว่างองค์กรอำนาจรัฐแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและองค์กรอำนาจรัฐภายใต้สหพันธรัฐรัสเซียมีความเท่าเทียมกันและประชาชนในสหพันธรัฐรัสเซียตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

วรรค 4 ความสัมพันธ์ขององค์กรอำนาจรัฐในระดับสหพันธ์กับองค์กรอำนาจหน้าที่ภายใต้สหพันธรัฐรัสเซียทุกองค์กรมีความเท่าเทียมกัน

มาตรา 6

วรรค 1 การได้รับและถอดถอนสัญชาติรัสเซียต้องเป็นไปตามกฎหมายของสหพันธ์ ที่เป็นรูปแบบเดียวกัน และเท่าเทียมกัน โดยไม่ขึ้นอยู่กับภูมิหลังแห่งการได้มาของสัญชาติ

วรรค 2 ประชากรของสหพันธรัฐรัสเซียทุกคนที่อยู่ในพื้นที่ของประเทศ มีสิทธิและเสรีภาพ และความรับผิดชอบเท่าเทียมกันตามที่รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียกำหนด

วรรค 3 ประชากรของสหพันธรัฐรัสเซียสามารถถูกถอดถอนสัญชาติหรือมีสิทธิเปลี่ยนแปลงสัญชาติของตน

มาตรา 7

วรรค 1 สหพันธรัฐรัสเซีย – เป็นรัฐที่มีมิติทางสังคม นโยบายของรัฐมีเป้าหมายที่จะสร้างเงื่อนไขทางโอกาสให้ประชาชนมีชีวิตอยู่อย่างสมศักดิ์ศรี และประชาชนมีการพัฒนาได้อย่างเสรี

วรรค 2 ในสหพันธรัฐรัสเซียมีการคุ้มครองแรงงานและสุขภาพประชาชน มีการประกันค่าแรงและรายได้ขั้นต่ำ รัฐบาลให้การสนับสนุนครอบครัว แม่ พ่อและลูก คนพิการและคนชรา พัฒนาระบบบริการสังคม กำหนดบำนาญของรัฐ รัฐให้เงินอุดหนุนและรับรองให้มีสวัสดิการสังคม

มาตรา 8

วรรค 1 ในสหพันธรัฐรัสเซียรับรองที่จะทำให้เกิดเขตเศรษฐกิจเดียวกัน ให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ แหล่งเงินทุนได้อย่างเสรี สนับสนุนให้มีการแข่งขัน และมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างเสรี

วรรค 2 ในสหพันธรัฐรัสเซียมีการยอมรับและปกป้องทรัพย์สินของเอกชน ของรัฐ ของเทศบาลและทรัพย์สินรูปแบบอื่น ๆ ที่มีเจ้าของอย่างเท่าเทียมกัน

มาตรา 9

วรรค 1 ที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในสหพันธรัฐรัสเซียมีการใช้ประโยชน์และดูแลรักษาเสมือนกับพื้นฐานของชีวิตและกิจกรรมของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว

วรรค 2 ที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ สามารถเป็นทรัพย์สินของเอกชน ของรัฐ ของเทศบาล และองค์กรรูปแบบอื่น ๆ ที่มีเจ้าของ

มาตรา 10

อำนาจรัฐในสหพันธรัฐรัสเซียใช้ตามหลักการแบ่งแยกอำนาจในฝ่ายนิติบัญญัติ อำนาจฝ่ายบริหารและอำนาจฝ่ายตุลาการ องค์กรนิติบัญญัติ บริหารและตุลาการ มีความเป็นอิสระ

มาตรา 11

วรรค 1 อำนาจรัฐในสหพันธรัฐรัสเซีย ใช้ผ่านประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย รัฐสภา (สภาสหพันธ์ และสภาผู้แทนราษฎร) รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และศาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 2 อำนาจรัฐในหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย ใช้ผ่านองค์กรอำนาจรัฐที่หน่วยการปกครองนั้นจัดตั้งขึ้นมา

วรรค 3 การแบ่งแยกหน้าที่และอำนาจขององค์กรอำนาจรัฐทั้งหมดในสหพันธรัฐรัสเซียและองค์กรอำนาจรัฐของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซียให้เป็นไปตาม ข้อกำหนดใน

รัฐธรรมนูญ ข้อตกลงระหว่างสหพันธรัฐ หรือข้อตกลงอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการแบ่งขอบเขต
หน้าที่และอำนาจของหน่วยการปกครอง

มาตรา 12

ในสหพันธรัฐรัสเซียย่อมรับและรับรองการปกครองตนเองของท้องถิ่น การปกครองตนเอง
ของท้องถิ่นมีอิสระตามอำนาจหน้าที่ของตนเอง องค์การปกครองตนเองของท้องถิ่นไม่ได้เป็นส่วน
หนึ่งในระบบองค์กรอำนาจรัฐ

มาตรา 13

วรรค 1 ในสหพันธรัฐรัสเซียย่อมรับความหลากหลายของอุดมการณ์ความเชื่อ

วรรค 2 ไม่มีอุดมการณ์ใดที่ถูกกำหนดให้เป็นอุดมการณ์ของรัฐ หรือเป็นอุดมการณ์หลักของสังคม
ได้

วรรค 3 ในสหพันธรัฐรัสเซียย่อมรับความแตกต่างหลากหลายทางการเมือง การเมืองระบบหลาย
พรรค

วรรค 4 กลุ่มทางสังคมมีความเสมอภาคทางกฎหมาย

วรรค 5 ห้ามไม่ให้มีการก่อตั้งและมีกิจกรรมของกลุ่มทางสังคมที่มีเป้าหมายและการกระทำที่ใช้
อำนาจบังคับให้เกิดการล้มล้างหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ และทำลายความเป็น
เอกภาพของสหพันธรัฐรัสเซีย ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยของรัฐ จัดตั้งกองกำลังติดอาวุธ
ยุยงให้เกิดความแตกแยกทางสังคม ชาติพันธุ์ สัญชาติ และความขัดแย้งทางความเชื่อ

มาตรา 14

วรรค 1 สหพันธรัฐรัสเซีย เป็นรัฐอาณาจักรไม่มีศาสนาความเชื่อใดสามารถกำหนดให้เป็นศาสนา
ความเชื่อแห่งรัฐหรือศาสนาความเชื่อหลักของสังคม

วรรค 2 กลุ่มทางศาสนา มีความเสมอภาคกันทางกฎหมาย และแยกจากรัฐบาล

มาตรา 15

วรรค 1 รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย เป็นกฎหมายสูงสุด มีผลโดยตรงและบังคับใช้ในทุกพื้นที่
ของสหพันธรัฐรัสเซีย กฎหมายและพระราชบัญญัติอื่นใดที่ประกาศใช้ในสหพันธรัฐรัสเซีย
จะต้องไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 2 องค์กรอำนาจรัฐ องค์กรปกครองตนเองของท้องถิ่น ข้าราชการ ประชาชนและกลุ่มองค์กร
ต่างๆ ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และกฎหมายอื่น ๆ

วรรค 3 กฎหมายต่าง ๆ ต้องมีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ กฎหมายที่ไม่มีการเผยแพร่ไม่
สามารถประกาศบังคับใช้ได้ พระราชบัญญัติทางกฎหมายพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ

เสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชนพลเมือง ไม่สามารถประกาศใช้ได้หากไม่มีการเผยแพร่
 อย่างเป็นทางการจนเป็นที่รับรู้โดยทั่วกัน

วรรค 4 หลักการของกฎหมายซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล หลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่าง
 ประเทศ สนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศของรัสเซีย เป็นองค์ประกอบหนึ่งของ
 ระบบกฎหมายของประเทศ หากสนธิสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศของรัสเซียมีข้อ
 ปฏิบัติเป็นอย่างอื่นนอกเหนือจากที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมาย ให้ปฏิบัติของสนธิสัญญา
 หรือข้อตกลงระหว่างประเทศนั้น

มาตรา 16

วรรค 1 บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหมวดนี้ เป็นหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐ
 รัสเซีย และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นได้ จากข้อกำหนดที่ได้บัญญัติไว้ใน
 รัฐธรรมนูญฉบับนี้

วรรค 2 ไม่มีบทบัญญัติอื่นใดในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ขัดแย้งกับหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญแห่ง
 สหพันธรัฐรัสเซียได้

หมวดที่ 2 สิทธิและเสรีภาพของบุคคลและประชากร

มาตรา 17

วรรค 1 ในสหพันธรัฐรัสเซีย ยอมรับและรับรองให้เกิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและพลเมือง
 ซึ่งเป็นไปตามหลักการสากล และหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศที่สอดคล้องกับ
 รัฐธรรมนูญฉบับนี้

วรรค 2 สิทธิและเสรีภาพพื้นฐานของบุคคลไม่สามารถลิดรอนได้ และทุกคนจะได้รับมาตั้งแต่
 กำเนิด

วรรค 3 การใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนและพลเมืองต้องไม่ละเมิดสิทธิและเสรีของผู้อื่น

มาตรา 18

สิทธิและเสรีภาพของบุคคลและพลเมือง มีอยู่ตลอดเวลา เป็นปัจจัยกำหนดสาระสำคัญของ
 ของกฎหมาย การตีความกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมาย การดำเนินการใช้อำนาจอธิปไตย
 และอำนาจบริหาร การปกครองตนเองของท้องถิ่น ได้รับการคุ้มครองโดยการดำเนินการของศาล

มาตรา 19

วรรค 1 ทุกคนเท่าเทียมกันตามกฎหมายและต่อหน้าศาล

วรรค 2 รัฐรับรองความเสมอภาค สิทธิ และเสรีภาพของบุคคล และพลเมือง ไม่ขึ้นกับเพศสภาพ
 ชาติพันธุ์ สัญชาติ ภาษา ถิ่นกำเนิด สถานะทางทรัพย์สิน ตำแหน่งหน้าที่ แหล่งพำนัก

ศาสนา การโน้มน้ำหนักจูง การเป็นสมาชิกในองค์กรทางสังคม รวมทั้งเงื่อนไขอื่น ๆ ห้ามมิให้มีรูปแบบใดๆ มาจำกัดสิทธิมนุษยชนในสังคม กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มสัญชาติ กลุ่มภาษา และกลุ่มศาสนา

วรรค 3 บุรุษและสตรีมีสิทธิ และเสรีภาพเท่าเทียมกัน และมีโอกาสที่เท่าเทียมกันในการใช้สิทธิและเสรีภาพนั้น

มาตรา 20

วรรค 1 ทุกคนมีสิทธิในการมีชีวิต

วรรค 2 การประหารชีวิต ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปจนกว่าจะมีการยกเลิก ให้เป็นไปตามกฎหมาย สหพันธ์ อันเป็นข้อยกเว้นของมาตรการลงโทษ ในกรณีก่ออาชญากรรมร้ายแรงต่อชีวิต โดยให้สิทธิจำเลยมีคณะลูกขุนเข้าร่วมพิจารณาคดี

มาตรา 21

วรรค 1 ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้รับการปกป้องโดยรัฐบาล ไม่มีสิ่งใดเป็นเหตุให้ศักดิ์ศรีดังกล่าวลดลงได้

วรรค 2 ไม่มีผู้ใดสามารถกระทำการสอบสวน โดยทรมานหรือในการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น หรือทำลายศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์โดยการปฏิบัติหรือลงทัณฑ์ ไม่มีผู้ใดสามารถถูกกระทำการทดลองทางการแพทย์ ทางวิชาการหรือหาประสบการณ์อื่น ๆ โดยมีได้ยอมด้วยความสมัครใจ

มาตรา 22

วรรค 1 ทุกคนมีสิทธิที่จะมีเสรีภาพและความเป็นส่วนตัว

วรรค 2 การจับกุม การคุมขัง และการถูกควบคุม สามารถกระทำได้โดยการอนุมัติของศาลเท่านั้น ก่อนการอนุมัติของศาล บุคคลไม่สามารถถูกควบคุมตัวไว้เกิน 48 ชั่วโมง

มาตรา 23

วรรค 1 ทุกคนมีสิทธิที่จะไม่ถูกละเมิดความเป็นส่วนตัว ความลับส่วนบุคคล และครอบครัว ทุกคนมีสิทธิปกป้องเกียรติยศ และชื่อเสียงของตน

วรรค 2 ทุกคนมีสิทธิในการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นทางการลับ ทั้งทางจดหมาย สนทนาทางโทรศัพท์ ไปรษณีย์ โทรเลข และการสื่อสารรูปแบบอื่น ๆ การจำกัดสิทธิดังกล่าวจะกระทำได้โดยการอนุมัติจากศาลเท่านั้น

มาตรา 24

วรรค 1 ไม่อนุญาตให้ รวบรวม เก็บรักษา ใช้ และกระจายข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของบุคคลโดยไม่ได้รับการยินยอมจากบุคคลนั้น

วรรค 2 องค์กรอำนาจของรัฐ องค์กรปกครองตนเองของท้องถิ่น ข้าราชการ ต้องอำนวยความสะดวกให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสทำความเข้าใจกับเอกสาร และข้อมูลที่ส่งผลกระทบโดยตรงกับสิทธิ และเสรีภาพของเขา เว้นแต่กฎหมายจะคุ้มครอง

มาตรา 25

ที่פקอาศัยต้องไม่ถูกบุกรุก ไม่มีผู้ใดมีสิทธิเข้าไปในที่פקอาศัยโดยไม่ได้รับการยินยอมจากผู้פקอาศัย เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายสหพันธ์ได้บัญญัติไว้หรือโดยการอนุมัติของศาล

มาตรา 26

วรรค 1 ทุกคนมีสิทธิกำหนดและแจ้งสัญชาติของตน ไม่มีใครสามารถถูกบังคับให้กำหนดและแจ้งสัญชาติได้

วรรค 2 ทุกคนมีสิทธิใช้ภาษาแม่ของตน มีอิสระในการเลือกใช้ภาษาในการสื่อสาร ในการให้การอบรมเลี้ยงดู ในการศึกษา และในการสร้างสรรค์ผลงาน

มาตรา 27

วรรค 1 ทุกคนที่อาศัยอยู่ในอาณาเขตประเทศรัสเซียอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีสิทธิในการเดินทางไปในสถานที่ต่าง ๆ มีสิทธิเลือกปลายทางและที่พักอาศัยอย่างเสรี

วรรค 2 ทุกคนมีเสรีภาพในการเดินทางออกนอกอาณาเขตสหพันธรัฐรัสเซีย พลเมืองชาวรัสเซียมีสิทธิเดินทางกลับมาประเทศรัสเซียอย่างอิสระ

มาตรา 28

ทุกคนได้รับการรับรองให้มีเสรีภาพในความรู้สึกรับผิดชอบ เสรีภาพในความเชื่อ รวมทั้งสิทธิในการปฏิบัติศาสนกิจทั้งตามลำพัง หรือร่วมกับผู้อื่น ศาสนาอื่น ๆ หรือไม่ปฏิบัติศาสนกิจเลย มีเสรีภาพในการเลือก มี และเผยแพร่ความเชื่อทางศาสนา และปฏิบัติตามหลักการดังกล่าว

มาตรา 29

วรรค 1 ทุกคนได้รับการรับรองเสรีภาพในการคิด และการพูด

วรรค 2 ไม่ยินยอมให้มีการโฆษณาชวนเชื่อ หรือการปลุกกระดมให้เกิดความรุนแรงทางสังคม ทางชาติพันธุ์ ทางสัญชาติ หรือทางศาสนาให้เกิดความขัดแย้ง และเกลียดชัง ไม่อนุญาตให้มีการโฆษณาชวนเชื่อ โดยอ้างความเป็นเลิศของสังคม เผ่าพันธุ์ สัญชาติ ศาสนาหรือภาษา

วรรค 3 ไม่มีใครสามารถถูกบังคับให้แสดงความคิดเห็น ชักจูงโน้มน้าว หรือปฏิเสธไม่ให้กระทำกรดังกล่าว

วรรค 4 ทุกคนมีสิทธิอย่างเสรีภาพในการค้นหา รับ ส่ง ผลิต และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในทุกวิถีทางที่ถูกต้องตามกฎหมาย รายชื่อข้อมูลข่าวสารที่จัดเป็นความลับของทางราชการ กำหนดโดยกฎหมายสหพันธ์

วรรค 5 รับรองเสรีภาพของสื่อสารมวลชน ห้ามไม่ให้มีการตรวจพิจารณาสื่อต่าง ๆ

มาตรา 30

วรรค 1 ทุกคนมีสิทธิในการรวมกลุ่ม รวมทั้งมีสิทธิในการการจัดตั้งสหภาพแรงงานเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง รับรองเสรีภาพในการดำเนินกิจกรรมทางสังคม

วรรค 2 ไม่มีใครสามารถถูกบังคับให้เข้าร่วมหรืออยู่กลุ่มองค์ใด ๆ

มาตรา 31

พลเมืองชาวรัสเซียมีสิทธิในการชุมนุมโดยสันติ ปราศจากอาวุธ จัดการชุมนุม การประชุม หรือเดินขบวน การรวมกลุ่มเพื่อแสดงพลังมวลชน รวมถึงการนัดหยุดงาน

มาตรา 32

วรรค 1 พลเมืองชาวรัสเซียทุกคน มีสิทธิในการเข้าร่วมในการบริหารกิจการของรัฐทั้งโดยตรง และผ่านผู้แทนของตน

วรรค 2 พลเมืองชาวรัสเซียทุกคน มีสิทธิในการเลือกตั้งและรับเลือกตั้งเข้าไปอยู่ในองค์กรอำนาจรัฐ และองค์กรปกครองตนเองของท้องถิ่น รวมทั้งเข้าร่วมในการลงประชามติ

วรรค 3 ผู้ที่ถูกจองจำตามคำพิพากษาของศาล และบุคคลไร้ความสามารถตามคำสั่งของศาลไม่มีสิทธิในการเลือกตั้ง และได้รับเลือกตั้ง

วรรค 4 พลเมืองชาวรัสเซียทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันที่จะได้รับบริการจากรัฐ

วรรค 5 พลเมืองที่ได้รับการเสียหายมีสิทธิเข้าร่วมรับฟังการพิจารณาคดีของศาล

มาตรา 33

ประชาชนชาวรัสเซียทุกคนมีสิทธิในการติดต่อร้องเรียน ทั้งร้องเรียนโดยตรงด้วยตนเอง และร้องเรียนเป็นหมู่คณะไปยังองค์กรของรัฐ และองค์กรปกครองตนเองของท้องถิ่น

มาตรา 34

วรรค 1 ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพในการใช้ความสามารถและทรัพย์สินของตนเพื่อประกอบธุรกิจ และดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย

วรรค 2 ไม่อนุญาตให้มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ส่อไปในทางผูกขาด และการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

มาตรา 35

วรรค 1 สิทธิในทรัพย์สินส่วนบุคคลได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย

วรรค 2 ทุกคนมีสิทธิในการมีทรัพย์สิน ในการครอบครอง ใช้ประโยชน์ และจัดการตามลำพังหรือร่วมกับบุคคลอื่น

วรรค 3 ไม่มีผู้ใดถูกยึดทรัพย์ได้ยกเว้นแต่ตามคำพิพากษาของศาล การเวนคืนทรัพย์สินตามความจำเป็นของรัฐ จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อมีการแจ้งล่วงหน้าและจ่ายค่าลวงเวนคืนในอัตราที่เหมาะสม

วรรค 4 รับรองสิทธิในการสืบทอดมรดก

มาตรา 36

วรรค 1 พลเมืองและกลุ่มองค์กรต่าง ๆ มีสิทธิในการครอบครองที่ดินเสมือนเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล

วรรค 2 การครอบครอง การใช้ประโยชน์ และการจัดการที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ผู้ที่ครอบครองสามารถดำเนินการได้โดยอิสระ หากไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสภาพแวดล้อม และไม่ละเมิดสิทธิและผลประโยชน์ของผู้อื่นตามกฎหมาย

วรรค 3 เงื่อนไขและระเบียบการใช้ที่ดิน ให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์

มาตรา 37

วรรค 1 การทำงานเป็นอิสระ ทุกคนมีสิทธิที่จะกระทำการใด ๆ กับความสามารถในแรงงานของตน มีอิสระในการเลือกชนิดของกิจกรรมและอาชีพ

วรรค 2 ห้ามมิให้มีการบังคับให้ทำงาน

วรรค 3 ทุกคนมีสิทธิทำงานในสภาวะแวดล้อมที่ สะอาด และปลอดภัย สำหรับการให้ค่าตอบแทนการทำงานจะต้องไม่มีการแบ่งแยกทางสังคม และต้องไม่ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างและเงินเดือนขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งสิทธิในการป้องกันการว่างงาน

วรรค 4 ยอมรับให้แรงงานทั้งในฐานะบุคคลและหมู่คณะมีสิทธิในการโต้แย้ง ที่เป็นไปตามวิธีการการแก้ไขตามหลักกฎหมายสหพันธ์ รวมทั้งสิทธิในการนัดหยุดงานเพื่อเรียกร้องสิทธิประโยชน์

วรรค 5 ทุกคนมีสิทธิได้รับอนุญาตในการพักผ่อน ผู้ที่ทำงานตามสัญญาจ้างงาน กฎหมายสหพันธ์รับรองระยะเวลาการทำงาน วันหยุดพักผ่อน วันหยุดเทศกาล และการจ่ายค่าแรงระหว่างการลาพักพักผ่อนประจำปี

มาตรา 38

วรรค 1 ความเป็นแม่ เด็กและ ครอบครัว อยู่ภายใต้การคุ้มครองจากรัฐบาล

วรรค 2 เด็กมีสิทธิที่เท่าเทียมกันในการได้รับการดูแล การให้การศึกษาอบรม และเป็นหน้าที่ของผู้ให้กำเนิด

วรรค 3 ลูกที่มีความสามารถในการทำงานอายุ 18 ปีขึ้นไป ต้องดูแลผู้ให้กำเนิดที่ไร้ความสามารถ

มาตรา 39

วรรค 1 ทุกคนได้รับสวัสดิการทางสังคมตามวัยโดยรัฐเป็นผู้จัดหาให้ ในกรณีที่เจ็บป่วย พิการสูญเสียผู้เลี้ยงดู สำหรับการให้การศึกษาอบรม และกรณีอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

วรรค 2 บำนาญของรัฐและเงินสวัสดิการสังคมให้เป็นไปตามกฎหมาย

วรรค 3 สนับสนุนให้ผู้สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม และสร้างรูปแบบที่ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการช่วยเหลือ และสวัสดิการทางสังคม

มาตรา 40

วรรค 1 ทุกคนมีสิทธิในที่พักอาศัย ไม่มีผู้ใดถูกตัดสิทธิในที่พักอาศัยโดยพลการได้

วรรค 2 องค์กรอำนาจรัฐและองค์กรปกครองตนเองของท้องถิ่น ต้องร่วมมือและสนับสนุนให้มีการก่อสร้างที่พักอาศัย และสร้างช่องทางเพื่อให้ใช้สิทธิในที่พักอาศัยได้

วรรค 3 ผู้มีรายได้น้อย และประชาชนกลุ่มอื่นที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งมีความต้องการที่พักอาศัยจะได้รับที่พักอาศัยจากรัฐ เทศบาล หรือที่อยู่อาศัยโดยทั่วไปที่เป็นไปตามบรรทัดฐานทางกฎหมาย โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือเสียค่าใช้จ่ายตามควร

มาตรา 41

วรรค 1 ทุกคนมีสิทธิในการรักษาสุขภาพและการช่วยเหลือฉุกเฉินทางการแพทย์ การช่วยเหลือทางการแพทย์ของสถานพยาบาลของรัฐ และของเทศบาลแก่ประชาชนต้องไม่คิดค่าใช้จ่าย โดยใช้เงินงบประมาณ เบี้ยประกันสุขภาพ และรายได้อื่น ๆ

วรรค 2 ในสหพันธรัฐรัสเซียมีการให้เงินสนับสนุนโครงการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพของประชากรโดยรัฐ ออกมาตรการพัฒนาการบริการสาธารณสุขของรัฐ ของเทศบาล และของเอกชน สนับสนุนให้มีกิจกรรมที่เสริมสร้างสุขภาพของบุคคล พัฒนาการเสริมสร้างร่างกายและกีฬา พัฒนาสภาพแวดล้อม สุขอนามัย และการป้องกันโรคระบาด

วรรค 3 การปิดบังข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ ที่เป็นภัยต่อชีวิตและสุขภาพของผู้คน ของเจ้าหน้าที่รัฐ ต้องรับผิดชอบต่อผลที่ตามมาตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 42

ทุกคนมีสิทธิอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ต้องการ ได้รับข่าวสารข้อมูลที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับสถานะของสิ่งแวดล้อม มีสิทธิได้รับการชดเชยค่าเสียหายในกรณีที่สิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่สุขภาพและทรัพย์สิน หรือมีการฝ่าฝืนกฎหมายสิ่งแวดล้อม

มาตรา 43

วรรค 1 ทุกคนมีสิทธิเข้ารับการศึกษ

วรรค 2 รับประกันการให้การศึกษาอย่างทั่วถึง และได้รับการศึกษา ก่อนวัยเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาระดับอาชีวศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ ของเทศบาล และของวิสาหกิจต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

วรรค 3 ทุกคนมีสิทธิในการสอบแข่งขันเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ ของเทศบาล และของวิสาหกิจต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

วรรค 4 การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย ผู้ปกครองตามกฎหมายต้องให้เด็กได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วรรค 5 สหพันธรัฐรัสเซียมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสหพันธ์ มีการสนับสนุนการศึกษาทุกรูปแบบ รวมทั้งการศึกษาด้วยตนเอง

มาตรา 44

วรรค 1 ทุกคนได้รับการรับรองเสรีภาพในการประพันธ์วรรณกรรม นวนิยาย เขียนผลงานทางวิชาการ ทางเทคนิค และงานสร้างสรรค์อื่น ๆ และการบรรยาย(สอน) ทรัพย์สินทางปัญญาได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย

วรรค 2 ทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมในวิถีชีวิตทางวัฒนธรรม และใช้วัฒนธรรมที่ได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นมาแล้วเพื่อการเข้าถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม

วรรค 3 ทุกคนมีหน้าที่ต้องเอาใจใส่ดูแลรักษามรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ปกป้องหลักฐานทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

มาตรา 45

วรรค 1 ในสหพันธรัฐรัสเซียมีการรับรองการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลและประชาชนโดยรัฐ

วรรค 2 ทุกคนมีสิทธิที่จะปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนในทุกวิถีทาง ที่กฎหมายไม่ได้ห้ามไว้

มาตรา 46

วรรค 1 ทุกคนได้รับการรับรองการปกป้องสิทธิและเสรีภาพโดยศาล

วรรค 2 การตัดสินใจ และการปฏิบัติ(หรือละเว้นการปฏิบัติ)ขององค์กรอำนาจรัฐ องค์กรปกครองตนเองของท้องถิ่น กลุ่มองค์กรทางสังคม และเจ้าหน้าที่รัฐ สามารถนำไปยื่นอุทธรณ์ต่อศาลได้

วรรค 3 ทุกคนมีสิทธิตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศของรัสเซียในการขอให้องค์กรระหว่างประเทศด้านการพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพของประชาชนช่วยเหลือ ถ้าหากว่ากลไกภายในประเทศที่ดำรงอยู่ไม่สามารถรักษากฎหมายได้แล้ว

มาตรา 47

วรรค 1 บุคคลมีสิทธิได้รับการพิจารณาคดีของตนเอง โดยผู้พิพากษาในศาลตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้

วรรค 2 ผู้ถูกกล่าวหาว่าก่ออาชญากรรม มีสิทธิขอให้คณะลูกขุนเข้าร่วมพิจารณาคดีได้ หากกฎหมายอนุญาตไว้

มาตรา 48

วรรค 1 ทุกคนได้รับรองสิทธิในการช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีคุณภาพ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดสามารถรับการช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

วรรค 2 ทุกคนที่ถูกควบคุมตัว ผู้ถูกคุมขัง ผู้ถูกกล่าวหาว่าก่ออาชญากรรม มีสิทธิขอความช่วยเหลือจากทนาย (ที่ปรึกษาสำหรับต่อผู้คดี) ตั้งแต่ถูกควบคุมตัว คุมขัง หรือถูกกล่าวหา

มาตรา 49

วรรค 1 ทุกคนที่ถูกกล่าวหาว่าก่ออาชญากรรม ให้ถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกระทั่งความผิดได้รับการพิสูจน์ให้เห็นว่ามีความผิดจริงตามกระบวนการทางกฎหมายและศาลได้พิพากษายืนยันว่ามีความผิด

วรรค 2 ผู้ถูกกล่าวหาไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ว่าตนเองเป็นผู้บริสุทธิ์

วรรค 3 หากมีข้อสงสัยในความผิดที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ให้ยกประโยชน์แก่ผู้ถูกกล่าวหา

มาตรา 50

วรรค 1 ไม่มีผู้ใดถูกพิพากษาซ้ำในคดีเดียวกันได้

วรรค 2 ในการพิจารณาคดี ไม่อนุญาตให้ใช้หลักฐานที่ได้มาโดยละเมิดกฎหมายสหพันธ์

วรรค 3 ทุกคนที่ถูกพิพากษาในคดีอาชญากรรม มีสิทธิในการยื่นอุทธรณ์คำตัดสินในศาลชั้นที่สูงขึ้นไปตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งมีสิทธิในการขอภัยโทษหรือขอลดหย่อนโทษ

มาตรา 51

วรรค 1 ห้ามไม่ให้เป็นการเป็นพยานในความผิดของตน ความผิดของคู่สมรส ผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด และผู้ที่ยกกฎหมายสหพันธ์ได้กำหนดไว้

วรรค 2 กฎหมายสหพันธ์สามารถกำหนดเป็นอย่างอื่นได้ ในกรณีที่พ้นจากหน้าที่การเป็นพยานให้การ

มาตรา 52

สิทธิของผู้ได้รับความเดือดร้อนจากอาชญากรรม และการใช้อำนาจในทางที่ผิด ได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย รัฐบาลต้องให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเดือดร้อนให้มีโอกาสทางศาล และได้รับการชดเชยค่าเสียหาย

มาตรา 53

ทุกคนมีสิทธิในการรับเงินชดเชยจากรัฐ หากเกิดความเสียหายอันเป็นผลมาจากองค์กร
อำนาจรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการที่ผิดกฎหมาย (หรือละเว้นการปฏิบัติ)

มาตรา 54

วรรค 1 กฎหมายที่กำหนดความรับผิดหรือขยายการรับผิดจะไม่มีผลย้อนหลัง

วรรค 2 ไม่มีผู้ใดสามารถรับผิดต่อการกระทำที่ในขณะที่กระทำไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมาย
หากภายหลังการกระทำผิดมีกฎหมายใหม่ระบุความรับผิดให้หมดไปหรือลดลงไปให้
พิจารณาตามกฎหมายใหม่

มาตรา 55

วรรค 1 บทบัญญัติที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ต้อง
ไม่ตีความไปในทางปฏิเสธหรือลดรอนสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพซึ่งเป็นที่ยอมรับตาม
หลักสากล

วรรค 2 ในสหพันธรัฐรัสเซีย ต้องไม่บัญญัติกฎหมายที่เป็นการยกเลิกหรือลดรอน สิทธิมนุษยชน
และเสรีภาพ

วรรค 3 สิทธิและเสรีภาพของบุคคลและประชาชน อาจถูกจำกัดด้วยกฎหมายสหพันธรัฐในกรณีที่มี
ความจำเป็นที่จะต้องปกป้องหลักการของรัฐธรรมนูญ ศีลธรรม ความปลอดภัย สิทธิ และ
ผลประโยชน์ตามกฎหมายของบุคคลอื่น ในการป้องกันประเทศ และความปลอดภัยของ
รัฐ

มาตรา 56

วรรค 1 ในภาวะฉุกเฉิน เพื่อการรักษาความปลอดภัยให้ประชาชนและพิทักษ์หลักการของ
รัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของสหพันธรัฐ สามารถแยกกำหนดข้อจำกัดสิทธิและ
เสรีภาพโดยกำหนดขอบเขตและระยะเวลาของข้อกำหนดนั้นได้

วรรค 2 การประกาศภาวะฉุกเฉินในทุกพื้นที่ของประเทศและในบางพื้นที่ของประเทศ สามารถ
ประกาศได้ในกรณีที่มีเหตุการณ์และขั้นตอนตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ
ของสหพันธรัฐ

วรรค 3 สิทธิและเสรีภาพในมาตรา 20, 21, 23(วรรค 1), 40(วรรค 1), 46-54 ของรัฐธรรมนูญแห่ง
สหพันธรัฐรัสเซียจะไม่ถูกจำกัด

มาตรา 57

ทุกคนต้องชำระภาษีและค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนด กฎหมายที่กำหนดอัตรา
ภาษีใหม่หรือทำให้สถานะของผู้ชำระภาษีน้อยลงจะไม่มีผลบังคับย้อนหลัง

มาตรา 58

ทุกคนต้องรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้องปฏิบัติอย่างระมัดระวังเพื่อความสมบูรณ์ของธรรมชาติ

มาตรา 59

วรรค 1 การปกป้องแผ่นดินเกิด เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมืองรัสเซียทุกคน

วรรค 2 พลเมืองรัสเซียทุกคนต้องเป็นทหารตามที่กฎหมายสหพันธ์กำหนด

วรรค 3 พลเมืองของสหพันธรัฐรัสเซียมีสิทธิไม่ต้องรับราชการทหารโดยให้รับราชการในด้านพลเรือนทดแทน ในกรณีที่มีความเชื่อขัดแย้งกับการเป็นทหาร หรือเหตุอื่น ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา 60

พลเมืองรัสเซียเมื่ออายุ 18 ปี สามารถใช้สิทธิและหน้าที่ด้วยตนเองอย่างสมบูรณ์

มาตรา 61

วรรค 1 พลเมืองรัสเซียไม่สามารถถูกเนรเทศไปนอกอาณาเขต หรือส่งมอบตัวให้รัฐบาลอื่น ๆ

วรรค 2 สหพันธรัฐรัสเซียรับรองการปกป้องและคุ้มครองพลเมืองที่อยู่นอกอาณาเขต

มาตรา 62

วรรค 1 พลเมืองรัสเซียสามารถถือสัญชาติอื่นได้ (สองสัญชาติ) ตามกฎหมายสหพันธ์ หรือข้อตกลงระหว่างประเทศของรัสเซีย

วรรค 2 พลเมืองรัสเซียที่ถือสัญชาติอื่นด้วย ไม่ได้ทำให้ถูกลดสิทธิและเสรีภาพ และไม่ได้ทำให้พ้นจากหน้าที่ที่มาพร้อมกับสัญชาติรัสเซีย โดยกฎหมายสหพันธ์หรือสนธิสัญญาระหว่างประเทศของรัสเซียไม่ได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

วรรค 3 ชาวต่างชาติ และผู้ไร้สัญชาติในสหพันธรัฐรัสเซีย ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ และมีความรับผิดชอบเท่ากับประชากรรัสเซีย ยกเว้นในกรณีที่กฎหมายสหพันธ์ได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น หรือสนธิสัญญาระหว่างประเทศของรัสเซียได้บัญญัติไว้

มาตรา 63

วรรค 1 สหพันธรัฐรัสเซียให้ที่ลี้ภัยทางการเมืองแก่ประชากรต่างสัญชาติ และผู้ไร้สัญชาติ ตามหลักอันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศ

วรรค 2 ในสหพันธรัฐรัสเซีย ไม่ยินยอมให้มีการส่งตัวบุคคลที่ลี้ภัยทางการเมืองให้รัฐบาลอื่น รวมทั้งลี้ภัยด้วยเหตุที่เกิดจากการปฏิบัติ (และละเว้นการปฏิบัติ) ที่ในสหพันธรัฐรัสเซียไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม การส่งตัวบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าก่ออาชญากรรม รวมทั้งการส่งตัว

ผู้ที่ต้องพิพากษาให้ปรับโทษในต่างประเทศ ให้เป็นไปตามหลักกฎหมายสหพันธ์หรือตามข้อตกลงระหว่างประเทศของรัสเซียได้บัญญัติไว้

มาตรา 64

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหมวดนี้ประกอบด้วย หลักการสถานะทางกฎหมายส่วนบุคคลในสหพันธรัฐรัสเซีย และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นได้ จากข้อกำหนดที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้

หมวดที่ 3 โครงสร้างสหพันธ์

มาตรา 65

วรรค 1 สหพันธรัฐรัสเซีย ประกอบไปด้วยหน่วยการปกครองดังนี้ *

สาธารณรัฐ:

1. สาธารณรัฐอติคีเย 2. สาธารณรัฐอัลไต 3. สาธารณรัฐบาชคอร์ตอสตาน
4. สาธารณรัฐบูเรียตีเย 5. สาธารณรัฐดาเกสถาน 6. สาธารณรัฐอินกูเชเตีย
7. สาธารณรัฐคาบาร์ดีนา – บัลคาเรียน 8. สาธารณรัฐคาลมียเคีย 9. สาธารณรัฐคาราชาเยวา – ชีรคาสเสียน 10. สาธารณรัฐคาเรเลีย 11. สาธารณรัฐโคมี 12. สาธารณรัฐมารี-แอล 13. สาธารณรัฐมอริโดเวีย 14. สาธารณรัฐซาฮา (ยาคุเทีย) 15. สาธารณรัฐออสเซเตียเหนือ-อลาเนีย 16. สาธารณรัฐตาตาร์สถาน (ตาตาร์สถาน) 17. สาธารณรัฐตีอวา
18. สาธารณรัฐตูมูเตียน 19. สาธารณรัฐฮาคาเซีย 20. สาธารณรัฐเซเชน
21. สาธารณรัฐชิวาซ – ชูวาเซีย

แคว้น:

1. แคว้นอัลไต 2. แคว้นคราสนาดาร์ 3. แคว้นคราสนายาร์ส 4. แคว้นปริมอเรีย
5. แคว้นสตฟราโปล 6. แคว้นฮาบารอฟสค์

มณฑล:

1. มณฑลฮามูร์ 2. มณฑลอาร์ฮันเกล 3. มณฑลอาสาตราฮาน 4. มณฑลเบลโกรัต

* ในปี พ.ศ. 2546 มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสหพันธรัฐรัสเซียด้วยการรวมเขตการปกครอง โดยมีการควบรวมมณฑลเพิร์ม (Perm Region) กับมณฑลปกครองตนเองโคมี – เพิร์เมียก (Komi-Permyak Autonomous) ในปี พ.ศ. 2550 มีการควบรวมมณฑลปกครองตนเองไทมียร์ (Taimyr Autonomous Okrugs) กับมณฑลปกครองตนเองอาเวนค (Evenk Autonomous Okrugs) และการควบรวมมณฑลปกครองตนเองโคเรียค (Koryak Autonomous Okrugs) กับมณฑลคัมชัตสกา (Kamchatka Krai)

5. มณฑลเปเรียนส์ 6. มณฑลวลาติมีร์ 7. มณฑลไวลกากราด 8. มณฑลวาลาโลกา 9. มณฑลวาโรเนซ 10. มณฑลมณฑลอิวาโนวา 11. มณฑลอีร์คูตส์ 12. มณฑลคาลินินกราด 13. มณฑลคาลูกา 14. มณฑลคัมซัตสกา 15. มณฑลเคมีโรวา 16. มณฑลคีรอฟ 17. มณฑลคัสโตรมา 18. มณฑลคูร์กัน 19. มณฑลคูร์ส 20. มณฑลเลนินกราด 21. มณฑลลีเปซส์ 22. มณฑลமாகาดาน 23. มณฑลมอสโก 24. มณฑลมูร์มานส์ 25. มณฑลนีซนีนอฟโกรัด 26. มณฑลนอฟโกรัด 27. มณฑลโนวาซีบีร์ส 28. มณฑลฮอมส์ 29. มณฑลโอเรียนบูร์ก 30. มณฑลโอล์บ 31. มณฑลเปนซา 32. มณฑลเพิร์ม 33. มณฑลปสคอฟ 34. มณฑลรัสเซียตอฟ 35. มณฑลเรียซาน 36. มณฑลซามารา 37. มณฑลซารัตอฟ 38. มณฑลซาสาลิน 39. มณฑลสเวร์ดลอฟสกี 40. มณฑลสโมเลนส์ 41. มณฑลทามโบฟ 42. มณฑลตเวร์ 43. มณฑลโตมส์ 44. มณฑลตุลา 45. มณฑลทูร์เมน 46. มณฑลอุลยานอฟสกี 47. มณฑลเชลยาบินส์ 48. มณฑลชีตา 49. มณฑลยาโรสลอฟ

เมืองระดับสหพันธ์:

1. เมืองระดับสหพันธ์รัฐมอสโก 2. เมืองระดับสหพันธ์รัฐเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก

มณฑลปกครองตนเอง:

1. มณฑลปกครองตนเองยิว

เขตปกครองตนเอง:

1. เขตปกครองตนเองอากินส์ บูเรียต 2. เขตปกครองตนเองโคมิ – เพิร์ม 3. เขตปกครองตนเองโคเรียค 4. เขตปกครองตนเองเนียเนียตส์ 5. เขตปกครองตนเองไทม์ (โดลกานา - เนียเนียตส์ 6. เขตปกครองตนเองอุสต์ – ออร์ดิน บูเรียต 7. เขตปกครองตนเองฮานตี - มานซี 8. เขตปกครองตนเองชุกอตกา 9. เขตปกครองตนเองแวนโนเย 10. เขตปกครองตนเองยามาลา- เนียตส์

วรรค 2 การก่อตั้งและให้สิทธิหน่วยการปกครองใหม่ ต้องเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ

มาตรา 66

วรรค 1 สถานะของสาธารณรัฐกำหนดโดยรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐ

วรรค 2 สถานะของแคว้น มณฑล เมืองระดับสหพันธ์ มณฑลปกครองตนเอง เขตปกครองตนเอง กำหนดโดยรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และบทบัญญัติของแคว้น มณฑล เมือง

ระดับสหพันธ์ มณฑลปกครองตนเอง เขตปกครองตนเอง ซึ่งรับรองโดยองค์การนิติบัญญัติของสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 3 องค์กรฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติของมณฑลปกครองตนเอง หรือเขตปกครองตนเองสามารถประกาศใช้กฎหมายตามขอเสนอของมณฑลปกครองตนเอง หรือเขตปกครองตนเองได้

วรรค 4 ความสัมพันธ์ของเขตปกครองตนเองที่อยู่ในแคว้นหรือมณฑล สามารถกำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์หรือข้อตกลงระหว่างองค์กรอำนาจรัฐของเขตปกครองตนเองกับองค์กรอำนาจรัฐของแคว้นหรือมณฑล

วรรค 5 สถานะของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเห็นพ้องของสหพันธรัฐรัสเซียและหน่วยงานการปกครองตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนด

มาตรา 67

วรรค 1 อาณาเขตของสหพันธรัฐรัสเซียได้รวมทั้งอาณาเขตของหน่วยการปกครองสหพันธรัฐรัสเซีย แหล่งน้ำภายในประเทศ น่านน้ำทางทะเลและน่านฟ้าเหนือแผ่นดินและผืนน้ำ

วรรค 2 สหพันธรัฐรัสเซียมีสิทธิในอำนาจอธิปไตยและใช้อำนาจอธิปไตยในพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำนาจอศาลของรัสเซียและในเขตเศรษฐกิจพิเศษของสหพันธรัฐรัสเซีย ซึ่งกำหนดโดยกฎหมายสหพันธ์และข้อปฏิบัติทางกฎหมายระหว่างประเทศ

วรรค 3 เขตแดนระหว่างหน่วยการปกครองสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเห็นพ้องของหน่วยการปกครองทั้งสองฝ่าย

มาตรา 68

วรรค 1 ภาษารัสเซียเป็นภาษาประจำชาติและเป็นภาษาของทุกดินแดนในสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 2 สาธารณรัฐมีสิทธิกำหนดภาษาของตนเองได้ ในองค์กรอำนาจรัฐและองค์กรปกครองตนเองของท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐในสาธารณรัฐสามารถใช้ภาษาของสาธารณรัฐควบคู่กับภาษาทางการได้

วรรค 3 สหพันธรัฐรัสเซียรับรองสิทธิของทุกชนชาติในการอนุรักษ์ภาษาของตน และสร้างช่องทางให้เกิดการเรียนการสอนและการพัฒนาภาษาของทุกชนชาติ

มาตรา 69

วรรค 1 สหพันธรัฐรัสเซีย รับรองสิทธิของชนพื้นเมืองส่วนน้อย ตามหลักการอันเป็นที่ยอมรับของสากล หรือหลักปฏิบัติของกฎหมายระหว่างประเทศ หรือข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือข้อตกลงของสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 70

วรรค 1 ธงชาติ ตราประจำชาติ และเพลงชาติสหพันธรัฐรัสเซีย การประพันธ์และระเบียบการใช้
 อย่างเป็นทางการได้บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ

วรรค 2 เมืองหลวงของสหพันธรัฐรัสเซียคือเมืองมอสโก สถานะของเมืองหลวงกำหนดไว้ใน
 กฎหมายสหพันธ์

มาตรา 71

อำนาจของสหพันธรัฐรัสเซียประกอบด้วย

- ก.) รับรองและเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและกฎหมายสหพันธ์
 ควบคุมให้มีการปฏิบัติตาม
- ข.) ควบคุมโครงสร้างสหพันธ์ และอาณาเขตของสหพันธรัฐรัสเซีย
- ค.) คุ้มครองและปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชน พลเมือง และสิทธิพลเมือง
 ในสหพันธรัฐรัสเซีย คุ้มครองและปกป้องสิทธิของชนชาติส่วนน้อย
- ค.) จัดตั้งระบบขององค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายตุลาการ
 มีระเบียบในการจัดการ การดำเนินการ การจัดตั้งองค์กรอำนาจรัฐของสหพันธ์
- ฆ.) มีการดำเนินการและจัดการกับทรัพย์สินของรัฐ
- ง.) จัดทำนโยบายพื้นฐานของสหพันธ์ โครงการต่างๆ ทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม
 สังคม วัฒนธรรม และการพัฒนาต่างๆของสหพันธรัฐรัสเซีย
- จ.) กำหนดชุดของกฎหมาย ระบบการเงิน การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ระบบ
 สินเชื่อ ระเบียบทางศุลกากร การเคลื่อนย้ายเงินทุน นโยบายด้านราคาสินค้า
 หน่วยงานทางด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งธนาคารของสหพันธ์ให้สอดคล้องกันเพื่อทำ
 ให้เกิดระบบเศรษฐกิจเดียวกันในประเทศ
- ฉ.) ดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณของสหพันธ์ ภาษีและค่าธรรมเนียมของสหพันธ์
 กองทุนเพื่อการพัฒนาภูมิภาคของสหพันธ์
- ช.) ดำเนินการเกี่ยวกับระบบพลังงานของสหพันธ์ พลังงานนิวเคลียร์ พลังงาน
 ปริมาณ ระบบขนส่ง ระบบราง ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร กิจการในอวกาศ
- ช.) ดำเนินนโยบายต่างประเทศและดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของ
 สหพันธรัฐรัสเซีย สนธิสัญญาระหว่างประเทศ และข้อตกลงของสหพันธรัฐรัสเซีย
 รวมถึงประเด็นสงครามและสันติภาพ
- ณ.) ดำเนินการด้านความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศของสหพันธรัฐรัสเซีย

- ฎ.) ดำเนินการด้านการป้องกันประเทศและความมั่นคง การผลิตยุทธโปกรณ์ กำหนดระเบียบการซื้อขายอาวุธ กระสุน อุปกรณ์เทคนิคของกองทัพ และทรัพย์สินของกองทัพ ระเบียบการใช้ การผลิตสารพิษ และสารเสพติด
- ฏ.) กำหนดตำแหน่งและปกป้องเขตแดนของรัฐ อาณาเขตทางทะเล น่านฟ้า เขตเศรษฐกิจเฉพาะ และเขตชายฝั่งภาคพื้นทวีปของสหพันธรัฐรัสเซีย
- ฎ.) ดำเนินการด้านระบบตุลาการ องค์การอัยการ ศาลอาญา บัญญัติกฎหมายอาญา ระเบียบวิธีพิจารณาความอาญา องค์การพิจารณาคดีอาญาของฝ่ายบริหาร การอภัยโทษ การลดโทษ กฎหมายแพ่ง ระเบียบวิธีพิจารณาความแพ่ง อนุญาตตุลาการ ระเบียบทางกฎหมายที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา
- ฐ.) บัญญัติกฎหมายสหพันธ์ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย
- ฑ.) จัดตั้งหน่วยงานด้านการพยากรณ์อากาศ ด้านมาตรฐาน ด้านมาตรวัด ระบบชั่งตวงวัดและกำหนดเวลา ด้านการแผนที่และภูมิสนเทศ ชื่อทางภูมิศาสตร์ของหน่วยต่างๆ หน่วยงานด้านสถิติและด้านการตรวจสอบบัญชี
- ฒ.) มอบรางวัลของรัฐบาลและตำแหน่งเกียรติยศของสหพันธรัฐรัสเซีย
- ณ.) จัดตั้งหน่วยงานของรัฐในระดับสหพันธ์

มาตรา 72

วรรค 1 ขอบเขตของอำนาจที่มีร่วมกันของสหพันธรัฐรัสเซียกับหน่วยการปกครองประกอบด้วย

- ก.) จัดทำให้รัฐธรรมนุญและกฎหมายของสาธารณรัฐ ข้อบังคับ กฎหมายและบทบัญญัติทางกฎหมายของแคว้น มณฑล เมืองระดับสหพันธ์ มณฑลปกครองตนเอง เขตปกครองตนเอง สอดคล้องกับรัฐธรรมนุญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและกฎหมายสหพันธ์
- ข.) ปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและพลเมือง ปกป้องสิทธิของคนส่วนน้อย รับรองหลักการปกครองโดยกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ความปลอดภัยของสังคม หลักเกณฑ์ของเขตชายแดน
- ค.) กำหนดการครอบครอง การใช้ และอำนาจในการจัดการที่ดิน แร่ธาตุ แหล่งน้ำ และทรัพยากรธรรมชาติ
- ฅ.) กำหนดขอบเขตทรัพย์สินของรัฐ
- ง.) การใช้สอยประโยชน์จากธรรมชาติ การปกป้องสิ่งแวดล้อมและดำเนินการให้ความปลอดภัยจากมลภาวะ บริเวณที่ยังคงความเป็นธรรมชาติให้รักษาไว้เป็นพิเศษ ปกป้องหลักฐานทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

- จ.) ดำเนินการเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก ให้การศึกษา ความรู้ วัฒนธรรม การรักษา ร่างกายและกีฬา
- ฉ.) สร้างความร่วมมือกันในประเทศในสาธาณสุข ปกป้องสถาบันครอบครัว ความเป็นแม่ ความเป็นพ่อ และความเป็นเด็ก การป้องกันทางสังคม รวมทั้งความปลอดภัยทางสังคม
- ช.) มีมาตรการปฏิบัติในการเฝ้าระวังภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ โรคระบาด และมาตรการจัดการกับผลกระทบที่ตามมา
- ซ.) กำหนดหลักการทั่วไปของการใช้จ่ายภาษีและค่าธรรมเนียมในสหพันธรัฐรัสเซีย
- ฌ.) กำหนดการบริหาร ระเบียบวิธีการบริหารจัดการ แรงงาน ครอบครัว ที่พักอาศัย ที่ดิน น้ำ ป่า แร่ธาตุ และการรักษาสิ่งแวดล้อม
- ญ.) ดำเนินการด้านบุคลากรขององค์กรตุลาการ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย หน่วยงาน และนิติกร
- ฎ.) ปกป้องถิ่นที่อยู่และประเพณีวิถีชีวิตของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนน้อย
- ฏ.) กำหนดหลักการร่วมกันในการจัดระบบองค์กรอำนาจรัฐและองค์กรปกครองตนเองของท้องถิ่น
- ฐ.) หน่วยงานปกครองของสหพันธรัฐรัสเซียร่วมมือกันในกิจกรรมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ปฏิบัติตามสนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศของสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 2 การบังคับใช้กฎหมายมาตรานี้ให้มีผลเท่าเทียมกันในทุกสาธารณรัฐ แคว้น มณฑล เมือง ระดับสหพันธ์ มณฑลปกครองตนเองและเขตปกครองตนเอง

มาตรา 73

ภายนอกขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสหพันธรัฐรัสเซีย และอำนาจของสหพันธรัฐรัสเซียซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจที่มีร่วมกันกับหน่วยทางการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย ให้หน่วยทางการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซียมีอำนาจรัฐอย่างสมบูรณ์

มาตรา 74

วรรค 1 ในอาณาเขตของสหพันธรัฐรัสเซีย ไม่อนุญาตให้ตั้งเขตการจับกุมภาษี อากร ธรรมเนียม รวมทั้งการจับกุมที่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายของสินค้า บริการและแหล่งเงินทุนอย่างอิสระ

วรรค 2 การจำกัดการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการกระทำได้ตามกฎหมายสหพันธ์ หากมีความจำเป็นด้านความมั่นคง การปกป้องชีวิต และสุขภาพของประชาชน การรักษาสันติภาพ และคุณค่าทางวัฒนธรรม

มาตรา 75

วรรค 1 สกุดเงินในสหพันธรัฐรัสเซียคือ รูเบิล การออกคำสั่งที่เกี่ยวกับการเงินให้มีการดำเนินการเป็นการเฉพาะโดยธนาคารกลางของสหพันธรัฐรัสเซีย ไม่อนุญาตให้มีการประกาศ และออกคำสั่งทางการเงินจากหน่วยงานอื่นๆ ในรัสเซีย

วรรค 2 การปกป้องและรักษาเสถียรภาพของเงินรูเบิลเป็นหน้าที่หลักของธนาคารกลางแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ซึ่งเป็นอิสระจากองค์กรอำนาจรัฐต่างๆ

วรรค 3 ระบบการจ่ายภาษีเพื่อนำไปจัดตั้งเป็นงบประมาณแผ่นดิน และหลักการทั่วไปของภาษีและค่าธรรมเนียมในสหพันธรัฐรัสเซียให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์

วรรค 4 การกู้ยืมเงินของรัฐ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์ และอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ

มาตรา 76

วรรค 1 การออกคำสั่งภายใต้ขอบเขตอำนาจของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและกฎหมายสหพันธ์ให้มีการประกาศและบังคับใช้โดยตรงทุกพื้นที่ในสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 2 การออกคำสั่งภายใต้ขอบเขตอำนาจร่วมกันของสหพันธรัฐรัสเซียและหน่วยทางการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซียให้หน่วยทางการปกครองออกคำสั่ง ประกาศกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติทางกฎหมายต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

วรรค 3 กฎหมายสหพันธ์ ไม่สามารถขัดแย้งกับกฎหมายรัฐธรรมนูญของสหพันธรัฐรัสเซียได้

วรรค 4 นอกขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสหพันธรัฐรัสเซีย นอกขอบเขตอำนาจร่วมกันของสหพันธรัฐรัสเซียกับหน่วยทางการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย ให้สาธารณรัฐ แคว้น มณฑล เมื่อระดับสหพันธ์ มณฑลปกครองตนเอง และเขตปกครองตนเองใช้ระเบียบข้อบังคับทางกฎหมายของตนเองได้ รวมถึงการประกาศใช้กฎหมายและระเบียบปฏิบัติทางกฎหมายต่างๆ

วรรค 5 กฎหมายและข้อปฏิบัติทางกฎหมายต่างๆ ของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย ไม่สามารถขัดแย้งกับกฎหมายสหพันธ์ ซึ่งอยู่ในวรรค 1 และ วรรค 2 ของมาตรานี้ได้ ในกรณีที่มีการขัดกันระหว่างกฎหมายสหพันธ์ และพระราชบัญญัติที่ออกโดยสหพันธรัฐรัสเซีย ให้ปฏิบัติตามกฎหมายสหพันธ์

วรรค 6 ในกรณีที่มีการขัดกันระหว่างกฎหมายสหพันธ์กับพระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีปฏิบัติต่างๆ ของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซียซึ่งอยู่ในวรรค 4 ของมาตรานี้ ให้ถือปฏิบัติ ตามระเบียบปฏิบัติทางกฎหมายของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 77

วรรค 1 ระบบองค์กรอำนาจรัฐของสาธารณรัฐ แคว้น มณฑล เมืองระดับสหพันธ์ มณฑลปกครองตนเอง และเขตปกครองตนเอง กำหนดโดยหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซียที่เป็นอิสระ ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักการขององค์กรฝ่ายนิติบัญญัติและองค์กรฝ่ายบริหาร โดยให้เป็นไปตามกฎหมายสหพันธ์

วรรค 2 ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่และอำนาจของสหพันธรัฐรัสเซีย การออกคำสั่งภายใต้ขอบเขตอำนาจร่วมกันของสหพันธรัฐรัสเซียกับหน่วยทางการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย องค์กรอำนาจฝ่ายบริหารของสหพันธรัฐรัสเซียและองค์กรอำนาจฝ่ายบริหารของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย ให้ระบบของอำนาจฝ่ายบริหารของสหพันธรัฐรัสเซีย เป็นระบบเดียวกัน

มาตรา 78

วรรค 1 องค์กรอำนาจฝ่ายบริหารของสหพันธ์ในขั้นตอนการใช้อำนาจของตนเอง สามารถจัดตั้งหน่วยงานในพื้นที่ของตนเอง และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้

วรรค 2 องค์กรอำนาจฝ่ายบริหารของสหพันธ์โดยมีความเห็นชอบร่วมกันกับองค์กรอำนาจฝ่ายบริหารของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย สามารถถ่ายโอนอำนาจเต็มบางส่วนให้องค์กรบริหารระดับหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซียได้ หากไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และกฎหมายสหพันธ์

วรรค 3 องค์กรอำนาจฝ่ายบริหารของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย โดยมีความเห็นชอบร่วมกันกับองค์กรอำนาจฝ่ายบริหารระดับสหพันธ์ สามารถมอบอำนาจเต็มบางส่วนให้องค์กรอำนาจฝ่ายบริหารของสหพันธ์ได้

วรรค 4 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และรัฐบาลสหพันธรัฐรัสเซียในการนำอำนาจหน้าที่และอำนาจไปปฏิบัติในทุกพื้นที่ของสหพันธรัฐรัสเซียต้องได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 79

สหพันธรัฐรัสเซีย สามารถเข้าร่วมในองค์กรระหว่างรัฐบาลและถ่ายโอนอำนาจบางส่วนตามสนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศ หากไม่เป็นการละเมิดสิทธิและ

เสรีภาพของประชาชนและพลเมือง และไม่ขัดต่อหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

หมวดที่ 4 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 80

- วรรค 1 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียเป็นประมุขของรัฐ
- วรรค 2 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียเป็นผู้พิทักษ์รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและพลเมือง ประธานาธิบดีต้องดำเนินมาตรการเพื่อรักษาอธิปไตยของสหพันธรัฐรัสเซีย เอกกราช และบูรณภาพแห่งดินแดนของรัฐ ดำเนินการให้เกิดความร่วมมือ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรอำนาจรัฐ ตามบทบัญญัติที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- วรรค 3 ตามที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและกฎหมายสหพันธ์ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียต้องกำหนดนโยบายของรัฐภายในประเทศและต่างประเทศ
- วรรค 4 ในฐานะประมุขแห่งรัฐ ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย เป็นตัวแทนของสหพันธรัฐรัสเซียทั้งภายในประเทศและในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

มาตรา 81

- วรรค 1 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียได้รับการเลือกตั้งทุก 4 ปี* โดยพลเมืองของสหพันธรัฐรัสเซีย การเลือกตั้งต้องเป็นการเลือกตั้งทั่วไปที่ใช้สิทธิโดยตรง อยู่บนหลักความเสมอภาค และการเป็นการลงคะแนนลับ
- วรรค 2 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ต้องเลือกมาจากพลเมืองของสหพันธรัฐรัสเซียที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี พำนักอยู่ในประเทศรัสเซียติดต่อกันไม่น้อยกว่า 10 ปี
- วรรค 3 บุคคลคนเดียวกันไม่สามารถดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียติดต่อกันมากกว่าสองวาระ
- วรรค 4 ระเบียบการเลือกตั้งประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียกำหนดโดยกฎหมายสหพันธ์

มาตรา 82

- วรรค 1 ในการเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ต้องกล่าวคำสาบานตนต่อประชาชนดังนี้

* ในปี พ.ศ.2551 มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญขยายวาระในการดำรงตำแหน่งของประธานาธิบดีจาก 4 ปี เป็น 6 ปี

“ข้าพเจ้าขอสาบานว่าในการใช้อำนาจของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย จะเป็นไปโดยเคารพและปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและพลเมือง ปฏิบัติตาม และปกป้องรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ปกป้องอธิปไตย เอกราช ความมั่นคง และ บูรณภาพแห่งดินแดนของรัฐ รับผิดชอบต่อประชาชนอย่างซื่อสัตย์”

วรรค 2 การสาบานตน ต้องจัดเป็นพิธีการ โดยมีสมาชิกสภาสหพันธ์ ตัวแทนของสภา ผู้แทนราษฎร และผู้พิพากษาศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียเข้าร่วม

มาตรา 83

วรรค 1 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย มีอำนาจ:

- ก) แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร
- ข) มีสิทธิ์เป็นประธานในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี
- ค) ประกาศปลดคณะรัฐมนตรี
- ฅ) เสนอชื่อผู้ดำรงตำแหน่งประธานธนาคารกลางแห่งชาติรัสเซียให้สภาผู้แทนราษฎร แต่งตั้งและเสนอให้ถอดถอน
- ง) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีตามการเสนอของนายกรัฐมนตรี
- จ) เสนอชื่อต่อสภาสหพันธ์เพื่อให้แต่งตั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญรัสเซีย ประธานศาลฎีกาของรัสเซีย ประธานศาลอนุญาโตตุลาการแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย เสนอชื่อผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดของสหพันธรัฐรัสเซีย และแต่งตั้งผู้พิพากษาของศาลในระดับสหพันธ์
- ฉ) จัดตั้งและเป็นประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติรัสเซีย โดยมีสถานะตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์
- ช) รับรองหลักการทางการทหารของสหพันธรัฐรัสเซีย
- ซ) จัดตั้งสำนักประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- ฌ) แต่งตั้งและถอดถอนตัวแทนผู้มีอำนาจเต็มของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- ญ) แต่งตั้งและถอดถอนผู้บัญชาการทหารสูงสุดของกองทัพแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- ฎ) แต่งตั้งและเรียกกลับผู้แทนทางการทูตของรัสเซียประจำต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ ภายหลังจากปรึกษาหารือกับกรรมการและกรรมาธิการของรัฐสภา

มาตรา 84

วรรค 1 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย มีหน้าที่:

- ก) ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และกฎหมายสหพันธ์

- ข) ยุบสภาผู้แทนราษฎรในกรณีและตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- ค) ประกาศให้มีการลงประชามติตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- ฅ) เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาผู้แทนราษฎร
- ง) ลงนามและให้ความเห็นชอบในกฎหมายสหพันธ์
- จ) รายงานสถานะของประเทศ และแนวนโยบายภายในประเทศและนโยบายต่างประเทศของรัฐประจำปีต่อรัฐสภา

มาตรา 85

- วรรค 1 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียสามารถใช้กระบวนการที่ได้รับการยอมรับในการแก้ไขปัญหาความเห็นที่แตกต่างระหว่างองค์กรอำนาจรัฐของสหพันธรัฐรัสเซีย กับองค์กรอำนาจรัฐของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย รวมทั้งระหว่างองค์กรอำนาจรัฐของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซียด้วยตนเอง ในกรณีที่ทำให้เกิดการยอมรับข้อตกลงไม่ได้ ประธานาธิบดีมีสิทธิเสนอคู่ข้อขัดแย้งดังกล่าวให้ศาลที่เกี่ยวข้องพิจารณา
- วรรค 2 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย มีสิทธิยับยั้งการกระทำขององค์กรอำนาจฝ่ายบริหารของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย ในกรณีที่การกระทำดังกล่าวขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย หรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและพลเมือง จนกว่าประเด็นปัญหาจะได้รับการแก้ไขโดยศาลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 86

- วรรค 1 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียทำหน้าที่:
- ก) ควบคุมและดูแลนโยบายต่างประเทศของสหพันธรัฐรัสเซีย
 - ข) ดำเนินการเจรจาและลงนามในสนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศของสหพันธรัฐรัสเซีย
 - ค) ลงนามในเอกสารที่ผ่านการพิจารณารับรอง
 - ฅ) รับมอบอักษรสาสน์ตราตั้งและเรียกคืนอักษรสาสน์ตราตั้งผู้แทนทางการทูตที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ

มาตรา 87

- วรรค 1 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดของกองทัพแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 2 ในกรณีที่มีศัตรูรุกรานสหพันธรัฐรัสเซีย หรือมีภัยคุกคามโดยตรงต่อประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ให้ประกาศกฎอัยการศึกในทุกพื้นที่ของสหพันธรัฐรัสเซีย หรือในบางพื้นที่ และให้แจ้งแก่สภาสหพันธ์ และสภาผู้แทนราษฎรทราบโดยทันที

วรรค 3 การประกาศใช้กฎอัยการศึกถูกกำหนดตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของสหพันธ์

มาตรา 88

ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สามารถประกาศภาวะฉุกเฉินในทุกพื้นที่ของสหพันธรัฐรัสเซียหรือในบางพื้นที่ ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญของสหพันธ์ และต้องแจ้งให้สภาสหพันธ์ และสภาผู้แทนราษฎรทราบโดยทันที

มาตรา 89

ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย มีหน้าที่:

- ก) แก้ไขปัญหาสัญชาติของรัสเซียและการให้ที่ลี้ภัยทางการเมือง
- ข) มอบรางวัลของรัฐบาลรัสเซีย ตำแหน่งเกียรติยศของสหพันธรัฐรัสเซีย ตำแหน่งทางการทหารและผู้เชี่ยวชาญระดับสูง
- ค) ตัดสินการให้อภัยโทษ

มาตรา 90

วรรค 1 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียสามารถออกกฤษฎีกา และคำสั่ง

วรรค 2 กฤษฎีกา และคำสั่งของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียมีผลบังคับใช้อย่างสมบูรณ์ในทุกพื้นที่ของสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 3 กฤษฎีกา และคำสั่งของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ต้องไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและกฎหมายสหพันธ์

มาตรา 91

ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียได้รับการคุ้มครองจะละเมิดมิได้

มาตรา 92

วรรค 1 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย มีอำนาจเต็มนับตั้งแต่การสาบานตนเข้ารับตำแหน่ง และหมดอำนาจเมื่อสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่ง โดยนับตั้งแต่ประธานาธิบดีที่ได้รับการเลือกตั้งใหม่สาบานตนเข้ารับตำแหน่ง

วรรค 2 การใช้อำนาจของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียสิ้นสุดลงก่อนวาระการดำรงตำแหน่ง ในกรณีที่มีการลาออก ไม่สามารถลุกขึ้นยืนได้ด้วยเหตุผลทางสุขภาพ ต้องถูกเรียกคืนอำนาจ หรือถอดถอนออกจากตำแหน่ง ในกรณีดังกล่าวต้องจัดให้มีการเลือกตั้ง

ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียภายใน 3 เดือน นับตั้งแต่ประธานาธิบดีสิ้นสุดอำนาจก่อนวาระ

วรรค 3 ในทุกกรณีที่ประธานาธิบดีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนเป็นการชั่วคราวคือ นายกรัฐมนตรีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย รักษาการแทนประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียไม่มีสิทธิยุบสภาผู้แทนราษฎร ประกาศการลงประชามติ รวมทั้งเสนอให้มีการพิจารณาแก้ไขบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 93

วรรค 1 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สามารถถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งโดยสภาสหพันธ์ซึ่งมีมติเสนอมาจากสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่ถูกล่ามว่าเป็นกบฏต่อชาติหรือประกอบอาชญากรรมร้ายแรง โดยศาลฎีกาแห่งสหพันธรัฐรัสเซียได้มีข้อสรุปยืนยันว่าประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียมีพฤติกรรมอันทำให้เชื่อได้ว่าก่ออาชญากรรมในขณะที่ดำรงตำแหน่ง และโดยข้อสรุปยืนยันจากศาลรัฐธรรมนูญว่าข้อกล่าวหาที่ฟ้องร้องเป็นไปตามกฎหมายหรือไหม

วรรค 2 มติของสภาผู้แทนราษฎรในข้อกล่าวหาที่ฟ้องร้องประธานาธิบดี และมติของสภาสหพันธ์ที่รับเรื่องการถอดถอนประธานาธิบดีต้องมีเสียงสนับสนุน 2 ใน 3 ของสมาชิกแต่ละสภา และในการนำวาระการถอดถอนประธานาธิบดีเข้าสู่การพิจารณาต้องมีคะแนนเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 โดยสภาผู้แทนราษฎรต้องตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมาศึกษาเพื่อจัดทำข้อสรุป

วรรค 3 มติของสภาสหพันธ์ในการถอดถอนประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียออกจากตำแหน่งต้องมีการลงมติภายในสามเดือน นับตั้งแต่สภาผู้แทนราษฎรได้ส่งข้อกล่าวหาเข้าสู่การพิจารณาของสภาสหพันธ์ หากสภาสหพันธ์ไม่ได้ลงมติในช่วงเวลาดังกล่าว ข้อกล่าวหาประธานาธิบดีให้ถูกยกเลิกการพิจารณาไป

หมวดที่ 5 รัฐสภา

มาตรา 94

รัฐสภาแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย เป็นองค์กรผู้แทนและองค์กรนิติบัญญัติของสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 95

วรรค 1 รัฐสภา ประกอบด้วย 2 สภา คือสภาสหพันธ์และ สภาดูมา (สภาผู้แทนราษฎร)

วรรค 2 สภาสหพันธ์ประกอบด้วยผู้แทน 2 คนจากหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย โดย
หนึ่งคนมาจากองค์กรอำนาจรัฐฝ่ายนิติบัญญัติ และอีกหนึ่งคนมาจากองค์กรอำนาจรัฐ
ฝ่ายบริหาร

วรรค 3 สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิก 450 คน

มาตรา 96

วรรค 1 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีวาระในการเลือกตั้งทุก 4 ปี*

วรรค 2 ระเบียบการจัดตั้งสภาสหพันธ์และระเบียบการเลือกสมาชิกได้บัญญัติไว้ในกฎหมาย
สหพันธ์

มาตรา 97

วรรค 1 พลเมืองของสหพันธรัฐรัสเซียที่มีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีสิทธิเข้ามามีส่วนร่วมในการ
เลือกตั้ง และสามารถลงสมัครรับการคัดเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

วรรค 2 บุคคลคนเดียวเท่านั้นไม่สามารถเป็นทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาสหพันธ์ได้
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถเป็นสมาชิกองค์กรผู้แทนอำนาจรัฐอื่นๆ รวมถึงเป็น
สมาชิกองค์กรปกครองตนเองส่วนท้องถิ่นได้

วรรค 3 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องทำงานบนหลักของความต่อเนื่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ไม่สามารถเป็นพนักงานของรัฐหรือเป็นผู้ที่มีกิจกรรมที่ได้รับค่าตอบแทนได้ ยกเว้นอาชีพ
อาจารย์ นักวิชาการ หรือผู้ที่ทำงานด้านการสร้างสรรค์อื่นๆ

มาตรา 98

วรรค 1 สมาชิกสภาสหพันธ์ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีเอกสิทธิ์คุ้มครองตลอดระยะเวลาที่
ดำรงตำแหน่ง ไม่มีผู้ใดสามารถจับกุม คุมขัง ตรวจค้น ยกเว้นในกรณีจับกุมได้เนิ่นที่เกิด
เหตุอาชญากรรม ไม่สามารถตรวจค้นตามร่างกายได้ เว้นแต่ในกรณีที่ได้บัญญัติไว้ใน
กฎหมายสหพันธ์สำหรับการรับรองความปลอดภัยให้กับผู้อื่น

วรรค 2 การยกเลิกเอกสิทธิ์พิจารณาข้อเสนอโดยอัยการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐรัสเซียร่วมกับสมาชิก
รัฐสภาที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 99

วรรค 1 รัฐสภาเป็นองค์กรที่มีการปฏิบัติงานบนหลักของความต่อเนื่อง

วรรค 2 สภาผู้แทนราษฎรต้องมีการประชุมนัดแรก ภายในสามสัปดาห์หลังการเลือกตั้ง ประธานาธิบดี
แห่งสหพันธรัฐรัสเซียสามารถเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ก่อนเวลาที่กำหนดไว้

* ในปี พ.ศ. 2551 มีการแก้ไขวาระในการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก 4 ปี เป็น 5 ปี

วรรค 3 การประชุมนัดแรกของสภาผู้แทนราษฎรให้เปิดประชุมโดยสมาชิกที่มีอาวุโสที่สุด

วรรค 4 นับตั้งแต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดใหม่มีการเรียกประชุมเพื่อเริ่มดำเนินงาน อำนาจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดก่อนหน้าให้สิ้นสุดลง

มาตรา 100

วรรค 1 สภาสหพันธ์ และสภาผู้แทนราษฎรประชุมแยกกัน

วรรค 2 การเปิดประชุมของสภาสหพันธ์และการเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร สามารถทำได้ในกรณีที่ได้บัญญัติไว้ในระเบียบการประชุม และสามารถดำเนินการประชุมลับได้

วรรค 3 การประชุมร่วมกันของสองสภาทำได้ในกรณีที่เป็นกรับฟังถ้อยแถลงของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ถ้อยแถลงของศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและรับฟังสุนทรพจน์ของผู้นำต่างประเทศ

มาตรา 101

วรรค 1 สภาสหพันธ์ เลือกประธานสภาและรองประธานสภาจากสมาชิกสภา สภาผู้แทนราษฎร เลือกประธานสภาและรองประธานสภาจากสมาชิกสภา

วรรค 2 ประธานสภาสหพันธ์และรองประธานสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุม และดูแลภารกิจภายในสภาที่ตนเองเป็นสมาชิก

วรรค 3 สภาสหพันธ์ และสภาผู้แทนราษฎรสามารถตั้งกรรมาธิการและคณะกรรมาธิการ ที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมที่มีการพิจารณาในสภา

วรรค 4 แต่ละสภาสามารถใช้ระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการแก้ไขประเด็นปัญหาในงานของตนได้

วรรค 5 เพื่อเป็นการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน สภาสหพันธ์ และสภาผู้แทนราษฎรสามารถตั้งสำนักงานฝ่ายการเงิน โดยมีตำแหน่งและระเบียบการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา 102

วรรค 1 อำนาจของสภาสหพันธ์ประกอบด้วย

ก) ให้ความเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงเขตแดนระหว่างหน่วยการปกครองภายในสหพันธรัฐรัสเซีย

ข) ให้ความเห็นชอบกฤษฎีกาของประธานาธิบดีในการประกาศกฎอัยการศึก

ค) ให้ความเห็นชอบกฤษฎีกาของประธานาธิบดีในการประกาศภาวะฉุกเฉิน

ฆ) ให้ความเห็นชอบการส่งทหารหรือกองทัพออกนอกพื้นที่ของสหพันธรัฐรัสเซีย

- ง) กำหนดการเลือกตั้งประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- จ) ถอดถอนประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียออกจากตำแหน่ง
- ฉ) แต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้พิพากษาศาลฎีกา และผู้พิพากษาศาลสูง
อนุญาตตุลาการแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- ช) แต่งตั้งและถอดถอนอัยการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- ซ) แต่งตั้งและถอดถอนรองประธานสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ตรวจเงินแผ่นดิน
จำนวนครึ่งหนึ่ง

วรรค 2 การลงมติอื่นๆ ของสภาสหพันธ์ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 3 การลงมติของสภาสหพันธ์เป็นไปตามเสียงข้างมากจากจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาสหพันธ์ เว้นแต่จะมีระเบียบอื่นที่ไม่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 103

วรรค 1 อำนาจของสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วย

- ก) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีตามการเสนอของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- ข) ลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาล
- ค) แต่งตั้งหรือถอดถอนประธานธนาคารกลางแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- ฉ) แต่งตั้งและถอดถอนประธานสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และสมาชิกจำนวน
ครึ่งหนึ่ง
- ง) พิจารณาแต่งตั้งและถอดถอนประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามที่ได้
บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญของสหพันธ์
- จ) ประกาศนิรโทษกรรม
- ฉ) พิจารณาข้อกล่าวหาประธานาธิบดีเพื่อถอดถอนออกจากตำแหน่ง

วรรค 2 การลงมติอื่นๆ ของสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 3 การลงมติของสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปตามเสียงข้างมากจากจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่จะมีระเบียบอื่นที่ไม่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 104

วรรค 1 ผู้มีอำนาจในการเสนอร่างกฎหมายได้แก่ ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สภา

สหพันธ์ สมาชิกสภาสหพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย องค์การนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย นอกจากนี้ศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ศาลฎีกาแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ศาลอนุญาโตตุลาการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ยังมีอำนาจในการเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

วรรค 2 ร่างกฎหมายต้องเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

วรรค 3 ร่างกฎหมายที่ว่าด้วยการจัดเก็บหรือการยกเลิกการจัดเก็บภาษี ยกเว้นการใช้จ่ายของรัฐ การออกพันธบัตรรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขทางการเงินของรัฐ และร่างกฎหมายอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้จ่ายที่ต้องใช้เงินจากงบประมาณแผ่นดิน ต้องเสนอให้รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียมีพิจารณาลงมติ

มาตรา 105

วรรค 1 กฎหมายสหพันธรัฐรับรองโดยสภาผู้แทนราษฎร

วรรค 2 กฎหมายสหพันธรัฐรับรองโดยเสียงข้างมากจากจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่จะมีระเบียบอื่นที่ไม่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 3 กฎหมายสหพันธ์ที่ได้รับการรับรองจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ภายใน 5 วันต้องส่งให้สภาสหพันธ์พิจารณา

วรรค 4 กฎหมายสหพันธ์ที่ได้รับการพิจารณาจะถูกรับรองจากสภาสหพันธ์ ในกรณีที่ไม่มีจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาสหพันธ์มากกว่าครึ่งหนึ่งให้การรับรอง หรือหากสภาสหพันธ์ไม่ได้พิจารณาภายใน 14 วัน หากสภาสหพันธ์ไม่รับรองร่างกฎหมาย สมาชิกของสองสภาสามารถจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง แล้วจึงนำร่างกฎหมายดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้ง

วรรค 5 ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นด้วยกับมติของสภาสหพันธ์ ร่างกฎหมายสหพันธ์ถือว่าได้รับการรับรอง ในกรณีที่การลงมติในครั้งที่สองต้องได้คะแนนเสียงสนับสนุนจากจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่า 2 ใน 3

มาตรา 106

ร่างกฎหมายสหพันธ์เมื่อผ่านการรับรองจากสภาผู้แทนราษฎรต้องให้สภาสหพันธ์พิจารณาประกอบด้วย

- 1) ร่างกฎหมายงบประมาณของสหพันธ์
- 2) ร่างกฎหมายภาษีและค่าธรรมเนียมของสหพันธ์
- 3) ร่างกฎหมายการคลัง อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ลินเชื่อ ศุลกากร และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเงิน

- 4) ให้ความเห็นชอบและเพิกถอนสนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศของสหพันธรัฐรัสเซีย
- 5) สถานะและการป้องกันพรมแดนของสหพันธรัฐรัสเซีย
- 6) สงครามและสันติภาพ

มาตรา 107

- วรรค 1 กฎหมายสหพันธ์ที่ผ่านการรับรองแล้วภายใน 5 วันต้องส่งให้ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียลงนามและเผยแพร่
- วรรค 2 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียต้องลงนามในกฎหมายสหพันธ์และเผยแพร่ภายใน 14 วัน
- วรรค 3 หากภายใน 14 วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับร่างกฎหมาย ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียไม่รับรองกฎหมายสหพันธ์ สมาชิกผู้แทนราษฎรและสภาสหพันธ์ต้องนำกฎหมายดังกล่าวกลับพิจารณาใหม่ตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย หากการพิจารณาครั้งที่สองกฎหมายได้รับการลงคะแนนเสียงรับรองไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 จากจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาสหพันธ์และสมาชิกผู้แทนราษฎร ประธานาธิบดีต้องลงนามและเผยแพร่ภายใน 7 วัน

มาตรา 108

- วรรค 1 การรับรองกฎหมายรัฐธรรมนูญของสหพันธ์ ต้องเป็นไปตามเรื่องที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- วรรค 2 การพิจารณารับรองกฎหมายรัฐธรรมนูญของสหพันธ์ต้องได้รับการรับรองไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 จากจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาสหพันธ์ และได้รับการรับรองไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 จากจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสมาชิกผู้แทนราษฎร กฎหมายรัฐธรรมนูญสหพันธ์ที่ผ่านการรับรองแล้วประธานาธิบดีต้องลงนามและเผยแพร่ภายใน 14 วัน

มาตรา 109

- วรรค 1 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียสามารถยุบสมาชิกผู้แทนราษฎรได้ ตามที่มีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียมาตรา 111 และ 117
- วรรค 2 ในกรณีที่สมาชิกผู้แทนราษฎรถูกยุบ ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียต้องกำหนดวันเลือกตั้งที่ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดใหม่ประชุมได้ภายใน 4 เดือนนับตั้งแต่มีการยุบสภา
- วรรค 3 ในระยะเวลา 1 ปีหลังการเลือกตั้ง สมาชิกผู้แทนราษฎรไม่สามารถถูกยุบตามมาตรา 117 ของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียได้

วรรค 4 สภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถถูกยุบได้นับตั้งแต่เริ่มต้นกล่าวหาประธานาธิบดีจนกว่าสภาสหพันธ์จะมีผลการพิจารณาในประเด็นดังกล่าวจาก

วรรค 5 สภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถถูกยุบในช่วงที่มีการประกาศกฎอัยการศึกหรือประกาศภาวะฉุกเฉินในทุกพื้นที่ของสหพันธรัฐรัสเซีย รวมทั้งในช่วงเวลา 6 เดือนก่อนที่ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียจะหมดวาระการดำรงตำแหน่ง

หมวดที่ 6 รัฐบาลสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 110

วรรค 1 อำนาจฝ่ายบริหารของสหพันธรัฐรัสเซียใช้ผ่านรัฐบาลสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 2 รัฐบาลสหพันธรัฐรัสเซียประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย รองนายกรัฐมนตรีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและรัฐมนตรีระดับสหพันธ์

มาตรา 111

วรรค 1 นายกรัฐมนตรีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย โดยได้รับการเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร

วรรค 2 การเสนอชื่อผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ต้องได้รับการรับรองภายในสองสัปดาห์ หลังจากการเลือกตั้งประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย หรือหลังจากการลาออกของคณะรัฐมนตรีของสหพันธรัฐรัสเซีย หรือภายในหนึ่งสัปดาห์หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรไม่ให้การรับรองผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ

วรรค 3 สภาผู้แทนราษฎรต้องพิจารณานบุคคลที่ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียภายใน 1 สัปดาห์นับจากวันที่มีการเสนอชื่อ

วรรค 4 ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรไม่ให้การรับรองบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียติดต่อกัน 3 ครั้ง ประธานาธิบดีสามารถประกาศยุบสภาและกำหนดให้มีการเลือกตั้งใหม่

มาตรา 112

วรรค 1 ภายใน 1 สัปดาห์หลังจากมีการรับการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีต้องเสนอโครงสร้างองค์กรอำนาจฝ่ายบริหารแก่ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 2 นายกรัฐมนตรีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย เป็นผู้เสนอรายชื่อผู้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และรัฐมนตรีระดับสหพันธ์ต่อประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 113

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย กฎหมายสหพันธ์ และกฤษฎีกาของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย นายกรัฐมนตรีของสหพันธรัฐรัสเซียต้องเป็นผู้วางแนวทางในการดำเนินงานและบริหารจัดการภารกิจของรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 114

วรรค 1 รัฐบาลสหพันธรัฐรัสเซีย มีหน้าที่

- ก) ดำเนินการและอนุมัติการจัดทำงบประมาณของสหพันธ์โดยเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ยืนยันการนำงบประมาณไปใช้ เสนอและรายงานผลของการดำเนินนโยบายที่ใช้งบประมาณของสหพันธ์ต่อสภาผู้แทนราษฎร
- ข) ดำเนินนโยบายทางการคลัง สินเชื่อ และนโยบายทางการเงินให้สอดคล้องกันในสหพันธรัฐรัสเซีย
- ค) ดำเนินนโยบายของรัฐในขอบเขตทางด้านวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การศึกษา การสาธารณสุข ด้านสวัสดิการสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกันในสหพันธรัฐรัสเซีย
- ฆ) บริหารจัดการทรัพย์สินของสหพันธ์
- ง) ดำเนินมาตรการด้านการป้องกันประเทศ ความมั่นคงของรัฐ นำนโยบายต่างประเทศของสหพันธรัฐรัสเซียไปปฏิบัติ
- จ) ดำเนินมาตรการให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมาย ให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพ ปกป้องทรัพย์สินและรักษาความเป็นระเบียบของสังคม ควบคุมการเกิดอาชญากรรม
- ฉ) การใช้อำนาจอื่นๆ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย กฎหมายสหพันธ์ และกฤษฎีกาของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 2 ระเบียบปฏิบัติของรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในกฎหมายรัฐธรรมนูญสหพันธ์

มาตรา 115

วรรค 1 บนพื้นฐานและการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย กฎหมายสหพันธ์ กฤษฎีกาของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สามารถออกมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว

วรรค 2 มติ และคำสั่งของรัฐบาลสหพันธรัฐรัสเซีย ให้ปฏิบัติตามในสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 3 มติ และคำสั่งของรัฐบาลสหพันธรัฐรัสเซียที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ กฎหมายสหพันธ์ กฎศีกา
ของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สามารถถูกยกเลิกโดยประธานาธิบดีแห่ง
สหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 116

รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียสามารถลาออก ก่อนการเลือกตั้งประธานาธิบดีแห่ง
สหพันธรัฐรัสเซียครั้งต่อไป

มาตรา 117

วรรค 1 รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียสามารถยื่นใบลาออก และประธานาธิบดีสามารถรับหรือ
ปฏิเสธการลาออกได้

วรรค 2 ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สามารถตัดสินใจให้รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
ลาออกได้

วรรค 3 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถแสดงความไม่ไว้วางใจต่อรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียได้ มติไม่
ไว้วางใจจะได้รับการรับรองด้วยคะแนนเสียงข้างมากจากจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภา
ผู้แทนราษฎร ภายหลังจากสภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียสามารถประกาศให้รัฐบาลลาออก หรือปฏิเสธการ
ตัดสินใจของสภาผู้แทนราษฎร หากภายในช่วงเวลา 3 เดือนสภาผู้แทนราษฎรได้แสดง
ความไม่ไว้วางใจต่อรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียอีกครั้ง ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐ
รัสเซียสามารถประกาศให้รัฐบาลลาออกหรือให้มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

วรรค 4 นายกรัฐมนตรีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียสามารถลาออกก่อนสภาผู้แทนราษฎรจะลงมติไม่
ไว้วางใจรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย หากสภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่ไว้วางใจ
ประธานาธิบดีสามารถประกาศให้รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียลาออกภายใน 7 วัน หรือ
ยุบสภาผู้แทนราษฎรและประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่

วรรค 5 ในกรณีที่รัฐบาลสหพันธรัฐรัสเซียลาออก รัฐบาลสามารถบริหารงานต่อได้ตามคำสั่งของ
ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียจนกว่าจะมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่

หมวดที่ 7 อำนาจตุลาการ

มาตรา 118

วรรค 1 กระบวนการยุติธรรมในสหพันธรัฐรัสเซีย ให้ดำเนินการโดยศาลเท่านั้น

วรรค 2 อำนาจตุลาการใช้ตามวิธีการของรัฐธรรมนูญ วิธีพิจารณาความแพ่ง วิธีพิจารณาคดี
ปกครองและวิธีพิจารณาความอาญา

วรรค 3 ระบบตุลาการของสหพันธรัฐรัสเซีย กำหนดโดยรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และกฎหมายรัฐธรรมนูญของสหพันธ์ การตั้งศาลที่นอกเหนือออกไปไม่สามารถกระทำได้

มาตรา 119

ผู้พิพากษาต้องเป็นพลเมืองของสหพันธรัฐรัสเซียที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป ได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาด้านนิติศาสตร์ และมีประสบการณ์การทำงานในอาชีพนักกฎหมายมาไม่น้อยกว่า 5 ปี กฎหมายสหพันธ์สามารถกำหนดเงื่อนไขด้านคุณสมบัติของผู้พิพากษาในแต่ละศาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียได้

มาตรา 120

วรรค 1 ผู้พิพากษาต้องมีอิสระและขึ้นตรงต่อรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและกฎหมายสหพันธ์เท่านั้น

วรรค 2 หากภายหลังการพิจารณาคดี ศาลตัดสินตามกฎหมายว่าการกระทำของรัฐหรือขององค์กรอื่นๆ ขัดแย้งกับกฎหมาย ศาลสามารถอนุมัติให้เกิดการบังคับคดีตามกฎหมาย

มาตรา 121

วรรค 1 ผู้พิพากษาไม่สามารถทดแทนได้

วรรค 2 อำนาจของผู้พิพากษาสิ้นสุดหรือถูกยับยั้งไว้ได้ตามหลักการพื้นฐานและระเบียบที่บัญญัติไว้ในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา 122

วรรค 1 ผู้พิพากษาเป็นผู้ที่มีเอกสิทธิ์คุ้มครอง

วรรค 2 ผู้พิพากษาไม่ต้องรับผิดชอบทางอาญา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่บัญญัติไว้ในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา 123

วรรค 1 การพิจารณาคดีในทุกศาลเป็นการพิจารณาแบบเปิด การพิจารณาคดีแบบปิดอนุญาตให้กระทำได้ตามที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายสหพันธ์

วรรค 2 การพิจารณาคดีลับหลังจำเลยในคดีอาญาไม่สามารถกระทำได้ เว้นแต่ในกรณีที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายสหพันธ์

วรรค 3 การพิจารณาคดีต้องอยู่บนพื้นฐานความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทั้งสองฝ่าย

วรรค 4 การพิจารณาคดีที่กระทำโดยคณะลูกขุนในศาล ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในกฎหมายสหพันธ์

มาตรา 124

ศาลต้องรับเงินจากงบประมาณแผ่นดินเท่านั้น และต้องเพียงพอที่จะทำให้ผู้พิพากษาทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์และเป็นอิสระสอดคล้องตามกฎหมายสหพันธ์

มาตรา 125

วรรค 1 ศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียประกอบด้วยผู้พิพากษา 19 คน

วรรค 2 ศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียพิจารณาคดีตามคำร้องขอของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สภาสหพันธ์ สภาผู้แทนราษฎร สมาชิกของสภาสหพันธ์หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 1 ใน 5 รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ศาลฎีกาแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ศาลอนุญาโตตุลาการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย องค์กรอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายอำนาจบริหารของหน่วยการปกครองในสหพันธรัฐรัสเซีย และศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียมีหน้าที่พิจารณาคดีตามรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียดังนี้:

- ก.) พิจารณากฎหมายสหพันธ์ ระเบียบปฏิบัติทางกฎหมายของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สภาสหพันธ์ สภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- ข.) พิจารณารัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐ ธรรมนูญ กฎระเบียบอื่นๆ รวมทั้งระเบียบปฏิบัติทางกฎหมายของหน่วยการปกครองแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ประกาศคำสั่งภายใต้ขอบเขตอำนาจขององค์กรอำนาจรัฐแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย และประกาศคำสั่งภายใต้ขอบเขตอำนาจขององค์กรอำนาจรัฐในหน่วยการปกครองแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- ค.) พิจารณาสนธิสัญญาระหว่างองค์กรอำนาจรัฐของสหพันธรัฐรัสเซียกับองค์กรอำนาจรัฐของหน่วยการปกครองแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สนธิสัญญาระหว่างองค์กรอำนาจรัฐภายในหน่วยการปกครองต่างๆ ของสหพันธรัฐรัสเซีย
- ฆ.) พิจารณาสนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศของสหพันธรัฐรัสเซียที่ไม่ได้นำมาบังคับใช้

วรรค 3 ศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียตัดสินข้อขัดแย้งในประเด็นอำนาจหน้าที่ระหว่างองค์กรดังนี้:

- ก.) ระหว่างองค์กรอำนาจรัฐในระดับสหพันธ์
- ข.) ระหว่างองค์กรอำนาจรัฐของสหพันธรัฐรัสเซีย กับองค์กรอำนาจรัฐของหน่วยการปกครองในสหพันธรัฐรัสเซีย
- ค.) ระหว่างองค์กรอำนาจรัฐระดับสูงของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 4 ศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียมีหน้าที่พิจารณาข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของประชาชน และตรวจสอบตามคำร้องของศาลว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญได้บังคับใช้ในกรณีที่น่าสงสัยหรือไม่ โดยขั้นตอนการรับเรื่องเพื่อพิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบที่กฎหมายสหพันธรัฐได้บัญญัติไว้

วรรค 5 ศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียมีหน้าที่ตีความรัฐธรรมนูญตามคำร้องของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สภาสหพันธรัฐ สภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลรัสเซีย องค์กรอำนาจรัฐฝ่ายนิติบัญญัติในหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 6 พระราชบัญญัติหรือข้อบังคับที่ได้รับการรับรองแล้วหากขัดต่อรัฐธรรมนูญให้ถือเป็นโมฆะ สนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียไม่ต้องรับผิดชอบตามการประกาศใช้หรือตามการบังคับใช้

วรรค 7 ศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย พิจารณาตามคำร้องขอของสภาสหพันธรัฐในการจัดทำข้อสรุปยืนยันข้อกล่าวหาการเป็นกบฏต่อรัฐหรือก่ออาชญากรรมร้ายแรงของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

มาตรา 126

ศาลฎีกาแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย เป็นองค์กรตุลาการสูงสุดด้านคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครองและคดีอื่นๆ ขอบเขตอำนาจของศาลมีส่วนร่วมกัน การปฏิบัติหน้าที่ของศาลเป็นไปตามรูปแบบวิธีพิจารณา และคำอธิบายวิธีพิจารณาของศาลในกฎหมายสหพันธรัฐ

มาตรา 127

ศาลอนุญาโตตุลาการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย เป็นองค์กรตุลาการสูงสุดที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขข้อพิพาททางเศรษฐกิจ และคดีอื่นๆ ที่สอบสวนโดยศาลอนุญาโตตุลาการ การปฏิบัติหน้าที่ของศาลเป็นไปตามรูปแบบวิธีพิจารณา และคำอธิบายวิธีพิจารณาของศาลในกฎหมายสหพันธรัฐ

มาตรา 128

วรรค 1 ผู้พิพากษาศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ศาลฎีกาแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ศาลอนุญาโตตุลาการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย แต่งตั้งโดยสภาสหพันธรัฐ ตามการเสนอชื่อของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

วรรค 2 ผู้พิพากษาศาลในระดับสหพันธรัฐอื่นๆ แต่งตั้งโดยประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายสหพันธรัฐ

วรรค 3 อำนาจ ระเบียบการจัดตั้ง และการทำหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ศาลฎีกาแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ศาลอนุญาโตตุลาการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐ เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญสหพันธรัฐ

มาตรา 129

- วรรค 1 สำนักงานอัยการแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย มีโครงสร้างแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่สำนักงานอัยการสูงสุด โดยอัยการจะอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของอัยการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- วรรค 2 อัยการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและถอดถอนออกจากตำแหน่งโดยสภาสหพันธ์ตามการเสนอขอของประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- วรรค 3 อัยการของหน่วยการปกครองของสหพันธรัฐรัสเซีย ให้แต่งตั้งโดยอัยการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ตามความเห็นของหน่วยการปกครองต่างๆ
- วรรค 4 อัยการอื่นๆ ให้แต่งตั้งโดยอัยการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- วรรค 5 อำนาจ การจัดตั้ง และระเบียบการทำหน้าที่ของสำนักงานอัยการแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย กำหนดไว้ในกฎหมายสหพันธ์

หมวดที่ 8 การปกครองตนเองของท้องถิ่น

มาตรา 130

- วรรค 1 การปกครองตนเองของท้องถิ่นในสหพันธรัฐรัสเซีย ได้รับการรับรองให้มีอิสระในการแก้ไข ปัญหา การครอบครอง การใช้ การจัดการทรัพย์สินที่เป็นของท้องถิ่น โดยประชากรในท้องถิ่น
- วรรค 2 การปกครองตนเองของท้องถิ่น เกิดจากประชาชนผ่านการลงประชามติ การเลือกตั้ง และรูปอื่นๆ ที่แสดงให้เห็นเจตจำนงของประชาชนโดยตรง ผ่านการเลือกหรือองค์การปกครองตนเองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ

มาตรา 131

- วรรค 1 การปกครองตนเองของท้องถิ่น ดำเนินการในเมือง ในชนบทที่มีการตั้งถิ่นฐาน และในพื้นที่อื่นๆ โดยพิจารณาถึงประวัติศาสตร์และประเพณีของท้องถิ่น โครงสร้างองค์การปกครองตนเองของท้องถิ่น กำหนดโดยประชาชนอย่างเป็นอิสระ
- วรรค 2 การเปลี่ยนแปลงเขตแดนในพื้นที่เขตการปกครองตนเองของท้องถิ่น ให้พิจารณาตามความเห็นของประชากรในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 132

- วรรค 1 องค์การปกครองตนเองของท้องถิ่น มีอิสระในการจัดการทรัพย์สินของตนเอง จัดตั้ง รับรอง และใช้งบประมาณของท้องถิ่น กำหนดภาษีและค่าธรรมเนียมของท้องถิ่น รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม รวมทั้งแก้ไขประเด็นปัญหาที่สำคัญของท้องถิ่น

วรรค 2 องค์กรปกครองตนเองของท้องถิ่นสามารถแบ่งอำนาจรัฐ และขอรับปัจจัยที่จำเป็น หรือ
งบประมาณเพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ การปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจที่ได้รับมอบต้องได้รับ
การควบคุมโดยรัฐ

มาตรา 133

การปกครองตนเองของท้องถิ่นในสหพันธรัฐรัสเซีย ได้รับการรับรองสิทธิในการคุ้มครอง
ตามกฎหมาย มีสิทธิได้รับค่าชดเชยจากความเสียหายอันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากมติขององค์กร
อำนาจรัฐที่เป็นการประกาศห้ามจนทำให้เกิดการจำกัดสิทธิของการปกครองตนเองของท้องถิ่น
ตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและกฎหมายสหพันธ์

หมวดที่ 9 การแก้ไขรัฐธรรมนูญ

มาตรา 134

การเสนอให้มีการพิจารณาแก้ไขบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย เสนอ
โดยประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สภาสหพันธ์ สภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐ
รัสเซีย องค์กรนิติบัญญัติ(ผู้แทน)ของหน่วยการปกครองในสหพันธรัฐรัสเซีย รวมทั้งสมาชิกสภา
สหพันธ์หรือสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 5

มาตรา 135

วรรค 1 บทบัญญัติในหมวด 1, 2 และ 9 ของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย รัฐสภาไม่สามารถ
แก้ไขได้

วรรค 2 หากมีข้อเสนอให้พิจารณาแก้ไขบทบัญญัติในหมวด 1, 2 และ 9 ของรัฐธรรมนูญแห่ง
สหพันธรัฐรัสเซีย ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของสหพันธ์กำหนดไว้ต้องได้รับเสียงสนับสนุน
จากสมาชิกทั้งหมดของสภาสหพันธ์และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 3 ใน 5 จึงให้
สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดประชุมเพื่อแก้ไขได้

วรรค 3 สภาร่างรัฐธรรมนูญ ในการรับรองการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย หรือการร่าง
รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียฉบับใหม่ จะถูกประกาศใช้ได้โดยสมาชิกทั้งหมดของ
สภาร่างรัฐธรรมนูญลงมติรับรองด้วยเสียง 2 ใน 3 หรือมีการรับรองโดยการลงประชามติ
ในกรณีที่มีการลงประชามติเพื่อรับรองรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียต้องมีผู้มาใช้สิทธิ์
เกินกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิ์ออกเสียง และประชาชนผู้มาใช้สิทธิ์ออกเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง
ต้องให้การรับรองรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว

มาตรา 136

การแก้ไขบทบัญญัติในหมวด 3-8 ของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียจะได้รับการ

รับรอง ตามระเบียบที่ได้บัญญัติไว้สำหรับการรับรองกฎหมายรัฐธรรมนูญสหพันธ์ และจะมีผลบังคับใช้ภายหลังได้รับการพิจารณารับรองจากสมาชิกองค์กรอำนาจรัฐฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองของสหพันธ์รัสเซียไม่น้อยกว่า 2 ใน 3

มาตรา 137

- วรรค 1 การเปลี่ยนแปลงมาตรา 65 ของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์รัสเซีย ที่เป็นการกำหนดโครงสร้างของสหพันธ์รัสเซีย ต้องดำเนินการตามหลักการของกฎหมายรัฐธรรมนูญสหพันธ์ ในการรับเข้ามาเป็นหน่วยการปกครองหนึ่งของสหพันธ์รัสเซีย หรือการจัดตั้งหน่วยการปกครองใหม่ของสหพันธ์รัสเซีย รวมถึงในการเปลี่ยนแปลงสถานะตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของหน่วยการปกครองในสหพันธ์รัสเซีย
- วรรค 2 ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงชื่อสาธารณรัฐ แคว้น มณฑล เมืองระดับสหพันธ์ มณฑลปกครองตนเอง เขตปกครองตนเอง ชื่อใหม่ของหน่วยการปกครองของสหพันธ์รัสเซีย ต้องผนวกไว้ในมาตรา 65 ของรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์รัสเซีย

ส่วนที่สอง

บทเฉพาะกาล

- วรรค 1 รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์รัสเซียมีอำนาจบังคับใช้เมื่อมีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ รวมถึงมีผลการลงประชามติทั่วประเทศ วันที่มีการลงประชามติทั่วประเทศคือวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2536 ให้เป็นวันที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์รัสเซีย ในขณะเดียวกันรัฐธรรมนูญ (กฎหมายพื้นฐาน) ของสหพันธ์รัสเซียที่ถูกประกาศใช้เมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2521 รวมถึงบทบัญญัติที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงต่างๆ ให้มีอันต้องถูกยกเลิกไป

ในกรณีที่มีบทบัญญัติขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์รัสเซียไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงการแบ่งแยกขอบเขตแห่งอำนาจและอำนาจระหว่างองค์กรอำนาจรัฐในระดับสหพันธ์ของสหพันธ์รัสเซียและองค์กรอำนาจรัฐในระดับสาธารณรัฐที่มีอำนาจอธิปไตยซึ่งอยู่ภายใต้สหพันธ์รัสเซีย หรือข้อตกลงการแบ่งแยกขอบเขตแห่งอำนาจหรืออำนาจระหว่างองค์กรอำนาจรัฐของสหพันธ์รัสเซียและองค์กรอำนาจรัฐของหน่วยการปกครองในระดับมณฑล เมืองมอสโก และเมืองเซนต์ปีเตอส์เบิร์กของสหพันธ์รัสเซีย ข้อตกลงการแบ่งแยกขอบเขตแห่งอำนาจและอำนาจระหว่างองค์กรอำนาจรัฐของสหพันธ์รัสเซียและองค์กรอำนาจรัฐในระดับมณฑลปกครองตนเอง และเขตการปกครองตนเองซึ่งอยู่ภายใต้สหพันธ์รัสเซีย และข้อตกลงอื่นๆ รวมถึงข้อตกลงระหว่าง องค์กรอำนาจรัฐของ

- สหพันธรัฐรัสเซียและองค์กรอำนาจรัฐของหน่วยการปกครองในสหพันธรัฐรัสเซีย และข้อกำหนดระหว่างองค์กรอำนาจรัฐของหน่วยการปกครองภายใต้สหพันธรัฐรัสเซียด้วยกันเอง ให้บังคับใช้ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญของสหพันธรัฐรัสเซีย
- วรรค 2 กฎหมายและพระราชบัญญัติต่างๆ ที่ใช้ภายใต้พื้นที่ของสหพันธรัฐรัสเซียก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ให้มีการแก้ไขเพื่อไม่ให้ขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- วรรค 3 นับตั้งแต่ให้มีการประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญ ให้ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซียที่ถูกเลือกตามรัฐธรรมนูญ (กฎหมายพื้นฐาน) ของสหพันธรัฐรัสเซียหรือรัสเซียมีอำนาจหน้าที่และวาระในการดำรงตำแหน่งตามเดิมจนกว่าจะหมดวาระลง
- วรรค 4 รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียที่มาจากการประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญให้ได้รับสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียตามรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐรัสเซียและให้สิ้นสุดลงเมื่อถูกปลดจากการเป็นรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- วรรค 5 ศาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียดำเนินการตัดสินด้วยอำนาจตามที่รัฐธรรมนูญมอบให้ ภายหลังการประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญ ผู้พิพากษาของทุกศาลในสหพันธรัฐรัสเซียมีอำนาจตามวาระที่ถูกเลือกและหมดอำนาจลงเมื่อสิ้นสุดวาระ เมื่อมีตำแหน่งที่ว่างลงให้ดำเนินการแก้ไขตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ
- วรรค 6 จนกว่าจะมีการประกาศบังคับใช้กฎหมายสหพันธ์ ข้อบังคับก่อนหน้าที่ใช้พิจารณาคดีความต่างๆ โดยขณะลูกขุนในศาล ข้อบังคับการไต่สวนของศาลในคดีความ ให้ยังคงอยู่ จนกว่าจะมีกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแห่งสหพันธรัฐรัสเซียเป็นที่อ้างอิงในการปฏิบัติที่ตรงกันกับรัฐธรรมนูญในปัจจุบันและก่อนหน้า ข้อบังคับที่มีก่อนหน้าในการจับกุม คမ်းขัง และหน่วยงานเฝ้าผู้ต้องสงสัยที่ก่ออาชญากรรมให้ยังคงอยู่
- วรรค 7 การเรียกประชุมครั้งแรกของสภาสหพันธ์และสภาผู้แทนราษฎร ควรถูกเลือกให้มีขึ้นในช่วงสองปี
- วรรค 8 สภาสหพันธ์ควรมีการประชุมพบกันครั้งแรกภายใน 30 วันหลังการเลือกตั้ง การประชุมครั้งแรกให้มีการเปิดประชุมโดยประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย
- วรรค 9 ในการเรียกประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกควรมีการเรียกประชุมร่วมกับสมาชิกของรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกของรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียที่พ้นสภาพไปแล้ว บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในปัจจุบันไม่มีผลย้อนหลังต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เมื่อยังอยู่ในตำแหน่ง ในการเรียกประชุมครั้งแรกสมาชิกสภาสหพันธ์ควรใช้อำนาจบนพื้นฐานที่ไม่กระทบต่อความมั่นคง

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ- นามสกุล

นายชุมพล อุ่นพัฒนาศิลป์

การศึกษา

พ.ศ. 2546-2549:

ศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

พ.ศ. 2550-2553:

ศึกษาระดับปริญญาโทที่คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาการปกครอง

